

Az
Erdélyi Református Egyházkerület
Theologiai Fakultásának

ÉRTESÍTŐJE

az 1934—35. tanévről.

Szerkesztette:

DR. IMRE LAJOS

a Theol. Fakultás e. l. igazgatója.

A REF. THEÖL. FAKULTÁS KIADVÁNYA

Nyomatott a GRAFICA könyvnyomdában, Cluj, Calea Marechal Foch 38.

Mindenben, mint Isten szolgálói.

A Theologiai Fakultás évmelegítő ünnepélyén, 1934. szeptember 30-án
elmondotta: dr. Tavaszgy Sándor.

II. Kor. 6: 1—10.

Az új tanév kezdetén az első szó az Uristené. Kétségtelen, hogy nem hizelgő, nem kedveskedő és nem könnyen elviselhető ez a szó, hanem kemény, parancsoló és követelő szó ez. Ha tudnék engedni az emberi igényeknek, akkor ezen a helyen, most, ebben az időpontban, még ha ezeknek a szavaknak a kapcsán is, valami kedves, biztató, meleg szavakat kellene szólanom, különösen azoknak, akik most először lépték át ennek az intézetnek a küszöbét. Azonban Isten Igéje ellen tenni, nem tanácsos. Ne változtassunk hát semmit azon, ne módosítsuk, ne könnyítsük, még akkor sem, ha elijeszlő, ha megdöbbentő, ha talán visszakoztató lenne is az: engedjük, hadd szóljon az Ige, úgy, amint a Szentlélek bizonyosságot tesz annak értelme felől.

Isten azt követeli tőlünk, akik az ő szolgálóinak valljuk magunkat, hogy minden körülmények között, mindenféle helyzetben és állapotban állhatatosan megálljunk az ő ügye mellett! Ezekben foglalhatjuk össze a felolvasott bibliai hely tanításait.

„*Mint együttmunkálkodók*“ állunk itt szembe egymással, tanárok és tanítványok. Nem azért nevezhetjük így magunkat, mert egy bizonyos intézmény, vagy szervezet, vagy munka munkatársakká tesz minket. Nem úgy áll a dolog, hogy mi és Ti elhatároztuk, hogy együtt fogunk menni bizonyos munkában, hanem Isten a maga munkatársaivá tett minket és Titeket. Isten teremtett közöttünk egy nagy közösséget. Ő kapcsolt össze önmagával és önmagában minket és valóban csak akkor vagyunk „együttmunkálkodók“, ha ezt a kapcsolatot ő megteremtette. Ki fog hullani közülünk mindenki, aki ezt az Istennel való közösséget nem ismeri és nem vállalja. Itt, ebben az intézetben nem lehet külön ügye senkinek. A mai naptól kezdve, senki sem élhet többé azzal a kifogással: ez az én dolgom! Aki ide jött, annak mindenekelett arról kell lemondania, hogy saját külön útjai, külön érdekei, tervei és céljai legyenek. Itt csak egy ügy van; az Isten ügye és itt csak olyan ügyeket, érdekeket és célokat ismerünk, amelyek az Isten ügyéből, érdekeiből és céljaiból következnek.

Ime, ebben van az Istennek a kegyelme, hogy önmagával közösséget teremtett, az ő Fiában, a Jézus Krisztusban. Ime, mennyi kegyelem, mennyi túláradó, bűneinkkel dacoló jóság vesz körül

itt minket és Titeket. Kegyelem, ha valaki az Isten Igéjének iskolájába léphet; kegyelem: az Ige magaslatáról szemlélni ezt a zürzavaros életet és világot; kegyelem: reggeltől estvélig a theologia ama telőin forgolódni, ahol az élet és a világ kérdésessé vált, de egy új élet és világ körvonalai látszanak; kegyelem: Erdélyben a saját anyanyelvünkön, magyarul üzni a tudományt; kegyelem: hinni tudni és hinni újból tanulni, hogy nem emberek, hanem Isten kezében van „ama kellemetes idő”, „az üdvösség napja”. *„Mint együttmunkálkodók intünk is, hogy hiába ne vettétek légyen az Isten kegyelmét“.*

„Imé itt a kellemetes idő, imé itt az üdvösség napja“. Hol van ebben a gonosz világban, amely minden napra új és új súlyos kellemetlenségeket tartogat a mi számunkra? Ott van, ott található fel egyedül, ahol Isten Igéje hangzik. Az Ige hirdetése nyitja meg azt az ablakot, amelyen át a menny levegője, napfénye beárad ebbe a világba. Az igehirdetés a mennyország ama kulcsa, amelyet Krisztus az ő Anyaszentegyházának ígért és adott. El tudjátok-e képzelni testvéreim, ifjú Barátaim azt a felelősséget, amelyet az igehirdetés jelent az Anyaszentegyházra nézve? És Tinektek az igehirdetés munkájára kell készülnötek. Itt, ebben az intézetben minden az Igéért van, minden nevelői és tudományos munka azért folyik, hogy Titeket alkalmasakká, készekké tegyen az igehirdetés nagy munkájára. Az igehirdetésnél súlyosabb, nehezebb, jelentősebb nincs ezen a világon. Ahol az Ige hangzik, Isten ott van. Ahol az Ige hangzik, az erő ott van, ott van az igazság, ott van vizsgáztatás, ott van az élet, mert Isten maga az erő, az igazság, a vizsgáztatás és az élet.

„Senkit semmiben meg ne botránkoztassunk, hogy a szolgálatunk ne szidalmaztassék: hanem ajánljuk magunkat mindenben, mint Isten szolgálói...“

Távol áll tőlünk az öngazságosságra, az önérdemességre való nevelés gondolata. Mi, a reformáció egyháza, valóban nézzük az emberi életet, tudjuk, hogy amíg ebben a földi testben járunk a kísértésektől, a bűntől nem vagyunk mentek. De azt is tudjuk, hogy akik a Krisztusban vannak és Krisztusban élnek, azok új teremtmények. És azt is tudjuk, hogy akik Krisztusban megígazítottak, azok nem tehetik, hogy ne teremjék a megtérés gyümölcseit. Nem a mi életünk szentségén, igazságán nyugszik az Isten Igéjének szentsége, igazsága, de nekünk úgy kell élnünk, hogy mialatt az Igét hirdetjük, hogy senkit semmiben meg ne botránkoztassunk. Nemcsak a tudományra, de az életre is készülnünk kell az ifjúság tavaszi napjaiban. Ez a mi intézetünk, az Ige által, sok alkalmat és módot kínál fel a keresztyén életművészetre való önnevelésre. Meg kell találnotok, fel kell fedeznetek és be kell gyakorolnotok azt a keresztyén életformát, amely alkalmas, legalább megközelítően arra, hogy példázza, mintegy illusztrálja az igehirdetést. Úgy kell élnünk, hogy „a szolgálatunk ne szidalmaztassék“ miattunk. Akik reászántatok magatokat arra, hogy az Ige szolgálói legyetek, reá kell

nevelnetek magatokat arra a gondolatra is, hogy életek, időtök, erőtök többé nem a tettek, hanem az Uré s élet, erő és idő mind csak arra valók, hogy az igehirdetés erősebb, megragadóbb és hatalmasabb legyen. Az Ige igazságát a Szentlélek pecsételi meg, de ehhez a pecséthez hozzá kell útnie az igehirdetőnek is a saját pecsétjét: élete bizonyágtételét.

Ennek az egyéni, személyes bizonyágtételnek minden körülmények között hangzania kell, *„tűrésben, nyomorúságban, szűkségben, szorongatásban, vereségben, tömlöcben, háborúságban, küzködésben, virrasztásban, bőjtölésben, tisztaságban, tudományban, hosszútűrésben, szivességben, Szent Lélekben, tettetés nélkül való szeretetben, igazmondásban, Isten erejében, az igazságnak jobb és bal felé való fegyvereivel, dicsőség és gyaldzat által, rossz és jó hir által...”* Az Úr szolgálainak nincs mentségük, nem lehet kifogásuk, nincs lehetősége semmiféle ürügynek, amely által a felelősséget elháríthatnák maguktól. Nem borzasztó, elijesztő sors ez? Nem mondjuk, hogy az a jó szolga, vagy az az igazi igehirdető, aki mindezekben a próbákon átment, vagy átmege, de azt valljuk, készen kell lennie arra, hogy a legkiszámíthatatlanabb viszonyok és körülmények között is helyt kell állania, hívnek kell találtatnia, késznek kell lennie. És valljuk, hogy különösen késznek kell lennie erre a súlyos feladatra az erdélyi magyar református lelkipásztornak, mert *itt és ma* mindezek a helyzetek és körülmények szakadatlanul nyomunkba járnak, ajtónk előtt állanak.

És mi a jutalma annak, aki hívnek találtatik, akiben a készség elevenné és erőssé válik? Rettenetes ez a jutalom is: nevezetik *hitelőnek, marad az ismeretlenség homályában, naponként haldlra adatik, majd megostoroztatik, bánat, szegénység és nélkülözés között kell élnie.* De jutalma az a diadal, amelyet a Krisztus szerzett, aki által leszünk, *mint hitelők és igazak, mint ismeretlenek és mégis ismertek, mint megholtak és mégis élők, mint ostromozottak és mégis győzedelmesek, mint bánkódók és mégis mindig örvendezők, mint szegények és mégis sokakat gazdagítottok, mint semmi nélkül valók és mégis mindennel bírók.* Ezt az ellentmondásos, ezt hullámmzó, ezt a szakadatlanul folyó életet adja Isten Krisztusban az ő szolgálainak. Érdemes egy ilyen életet vállalni és csak ilyen életet érdemes vállalni!

Bibliamagyarázat,*

melyet elmondott a Theol. Fakultás évzáró ünnepélyén, 1935 június 16-án,
dr. Maklai Sándor püspök.

Róm. XI: 33—36.

Az Ige, amelyet hallottunk, az isteni kijelentés egyik legnagyobb mélysége felől hangzik hozzánk. Pál apostol, akinek Isten kegyelméből megadatott, hogy Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélységei feltáruljanak előtte, amit csak a kiválasztott emberek érhetnek meg a földön — elragadtatásban kiált fel: „Óh, Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége.” Ez a felkiáltás csatlakozik Isten Igéjének ahhoz a mondatához, mely arról szól, hogy Isten mindeneket engedetlenség alá rekesztett, hogy mindeneken könyörüljön. Érthető, hogy amikor Isten embere előtt ez a mélység tárul fel, akkor ilyen elragadtatott kiáltásban dicséri Isten gazdagságát, bölcsességét és tudományát. Mélység ez, melyet emberi elme meg nem foghat, mely minden emberi okoskodást megelőz s csak hitvallásban fejezhető ki: egy az isteni hatalom: teremtője, megváltója, megszentelője az egész világnak, mert Őtöle, Őáltala, Őreá nézve vannak mindenek, Ővé a dicsőség mindörökké.

Itt állunk ennek az intézetnek egy évi elvégzett munkája után. Érezzük, hogy ezt az intézetet Isten kegyelme azért tartja fenn, hogy ezeknek a mélységes titkoknak hűséges sáfára legyen, azokat megmutassa ennek a világnak azokon a lelkeken keresztül, akik odaszentelik magukat az ő szolgálatára. Érezzük, hogy soha nem lehet ennek az intézetnek feladata, hogy azon bölcselkedjék, ami megfoghatatlan, ami minden értelmet felülmul: Isten gazdagságán, Isten bölcsességén és tudományán. De kötelessége és hivatása ennek az intézetnek, hogy világosan tárja az emberi lelkek elé azt, ami következik ebből a titokból. Hadd mutasson rá azokra a következményekre, világos parancsokra, útmutatásokra, amelyek abból származnak, hogy mi annak szenteltük oda magunkat, akinek gazdagsága, bölcsessége, tudománya megmérhetetlen s aki a világnak fenntartó lelke és célja, akitől minden van és akire nézve fennáll minden.

Istennek az a gazdagsága, amiről az apostol szól, annak a kegyelemnek a mérhetetlen gazdagsága, amely által Isten ezen a világon megkönyörülvén, saját indításából elárasztja az embert a Lélek ajándékaival. Abban van a mi sajátos hivatásunk, hogy

* Gyorsírói jegyzetek alapján.

az önmaga felett megrendült embernek és szétbomló világnak az Evangéliumnak ezt a csodás ajándékát hirdessük, hogy minden Istentől van, minden kegyelem, az a kegyelem, amely meg akarja menteni az embert és ezt a világot. Ebből az a parancs következik, hogy mi arra készítsük rá magunkat és a reánk bízott lelkeket, hogy megérezzék Isten kegyelmének ezt a gazdagságát. Amire ma a legnagyobb szükség van: a lelki megértés képessége. Vakon járunk az Isten világában. Szemeink élesen látják a tárgyakat, a viszonylatokat, azokat, amelyeket az ember akar megvalósítani, de az eredmény rettenetes zavar, összhangtalanság, teljes tanácstalanság. Ezt a világot a legnagyobb örökség elvesztése fenyegeti. Ez az örökség a lélek ajándékainak meglátására való képesség. A mi Anyaszentegyházunk élete külsőleg is nyomorog. Az emberi gondolkozás a mi Anyaszentegyházunk életét is pusztítja. E miatt sötét szomorúság lepi meg az Anyaszentegyházat. Itt van ez az ifjú sereg, amely készül szolgálni az Anyaszentegyházat. Lehetetlenség, hogy úgy menjen ki innen, hogy tovább terjessze ezt a csüggedést és reménytelenséget, hogy az egyháznak nincs ebben a világban lehetősége a munkára, ebben a világban, amely hirdeti, hogy nincs szüksége Istenre, Megváltóra, csak önmagára, önerejére. Ezért kell, hogy Istennek gazdagsága, kegyelmének tárháza arra indítsa a theologiai tudományok tanulmányozóit, hogy felébredjenek ezt a megérzést, mely képes meglátni ezt a gazdagságot. Lelki népet kell formálni népünkéből, mert ha nincsen meg ez az érzék, melyet legmélyebb értelmé szerint lelkiismeretnek nevezünk, az emberek ebben a világban eltévednek, feloldódnak ennek a világnak a szenvedéseiben. Csak ha felébredszük ezt a lelki megérzést, mély lelkiismeretességet, csak akkor remélhetünk egészséges jövőt, ha rá tudunk mutatni az ember és a világ számára, hogy mi a valóság, hogy az isteni lélek uralkodik ennek a világnak az álarca alatt, hogy ennek a világnak világos célja van és hogy ebben a nagy birodalomban, mely minden látható mögött létezik, a lelki életé a maradandó jövő. Ez az egyik dolog, amit a lelketekre akarok kötni. Magatok is legyetek lelki emberek, gyakoroljátok magatokat, hogy a dolgoknak, jelenségeknek, akár a természeti, akár az emberi életben, keressétek a lelki okait. Nézzetek a dolgok mögé azzal a kegyelmi ajándékkal, mely a hitben gyökerezik, mely nem nyugszik meg addig, míg Isten gazdagságát ki nem bontja és rá nem mutat a dolgok lelki értelmére. Mikor az apostollal felkiáltunk Isten gazdagságának mélységén, az ne legyen pusztán szó, hanem káprázzék el a szem a lelki gazdagság előtt. Így lehetséges csak az, hogy a lelkipásztor, aki lelki vezére a rábízottaknak, tudjon útmutatója lenni a lelkeknek abban, hogy ne tévesszék össze a látszatot a valósággal, hanem minden látszat mögött, mely halálos és fenyegető, lássák meg a kegyelem gazdagságát, mely a rosszban többet mutat, mint a szerencsében és jólétben. A mi népünk jövőjének az volna a megfordító sarka, hogy felnyissuk ezt a lelki szemet, hogy sorsában

alkalmat lásson a lelki ember kifejlődésére. A világ azért nem érti meg az evangélium igazi lelkét, mert a felületes, tisztán az emberi értelem alapján álló ember nem rendelkezik azzal a finomsággal, mely szükséges ahhoz, hogy a látszat mögött a valót meglássa. Azt mondják, hogy az evangélium nem való a nép számára, mert az műveletlen, iskolázatlan és nem képes azt fel-fogni és megérteni. A Sátánnak ezt a vélekedését romboljátok le, mert a léleknek a Lélek iránti megérzése nem függ a mi műveltségünktől, iskoláink számától és diplomáink minőségétől, az emberek mérő eszközei itt nem számítanak. A lélek egy, az ember legmélyebb lényébe Isten által van beöltve a hívő lelkiismeret és ezt akármilyen durva kéreg alatt meg lehet találni inkább, mint az értelem rafinált műveltsége mögött. Úgy kell tekinteni a népet, mint akit az isteni kegyelem alkalmassá tett arra, hogy felébressze benne a lelkiséget. Rá kell vezetni a lelkek seregét arra, hogy Isten azért veszi el a külső lehetőséget, hogy ezzel a kemény leckével felhívja a figyelmet arra, ami nem vehető el, melyet azért adott Isten, hogy felismerhessük a lelki ajándékokat, hogy belülről kifelé növekedjünk, nagy lelki igényekkel tudjunk szenvedni és nélkülözni ebben a világban. Ez Isten gazdagságának mélysége, erre kell nevelni azokat a lelkeket, akiknek Isten megadta a képességet, hogy meglássák ezt a mélységet. A Kegyelem Atyja ezt akarja lelkipásztorok szolgálata által elérni ebben a világban.

De Isten gazdagságának mélységét csak akkor lehet megérteni, felogni, ha alázatos szívvel borulunk le Isten bölcsessége előtt. Isten bölcsessége abban különbözik az emberi bölcseségtől, hogy — emberi kifejezéssel élve — Isten lemondott az ő igazsága követeléséről és megkegyelmezett az embernek és az ítélet helyett a lehajló kegyelem álláspontjára helyezkedett. Istennek bölcsessége a mi Urunk Jézus Krisztus, a Megváltó, kiben a világ minden gonosz ösztönével és indulatával ellentétben jelent meg a megváltó kegyelem. Isten a kegyelem útját választotta az ember megmentésére. Ez a bölcsesség szenvedéseket vállalt magára. Azonosította magát az emberi sorssal, hogy mint ember vigye véghez a munkáját, ez a bölcsesség megmutatta: ki Isten, milyen az a szeretet, mily isteni ez a bölcsesség! Istennek útja arra, hogy ezt a világot magának megnyerje — ez közel van hozzánk, ki van ábrázolva az Isten Igéjében, a Jézus Krisztus isten-emberi személyében, csodáiban, tanításaiban, szenvedésében, feltámadásában. Ez a láthatatlan Isten képe, melyet oda kell állítani a hívek lelki világának közepére, hogy ez legyen az isteni sorozó mérce, mellyel abba a hitben megegyező hadseregbe soroztatunk be, melyet Krisztus Igéje és Szent Lelke által a világ kezdetétől fogva a világ végezetéig gyűjt, melyet Anyaszentegyháznak nevezünk. Minden lelkipásztornak az a feladata, hogy odaállítsa az egyház közepére ezt a mércét, ebből oktasson, ebből ítéljen, ezzel gyakorolja az egyházi fegyelmet, „Mert én vagyok az út, igazság és az élet“, Ő tárja fel az Isten gazdagságát, Állala lesz elsajátíthatóvá

az Isten gazdagsága. Ez a másik útmutatása az Igének számunkra, hogy csak Jézus Krisztust kell a bölcsesség mértéke gyanánt a gyülekezetbe behelyezni.

Az Ige végül rámutat Isten tudományának mélységére. E tudomány mélysége abban van, hogy Isten mindent önmagára nézve teremtett, országának a világban való építésére. A tudomány szónak itt egy régi, hagyományos, elfelejtett értelme van, amely megkülönbözteti a bölcsesség szótól. Ez a tudomány ugyanis nem elmélet. Inkább a módszernek, az eszközöknek összességét jelenti, azt az eljárást, mely által megvalósítjuk ebben a világban Isten szolgálatát. Ez a lelkipásztor tudománya, azaz munkájának terve, gyakorlata, melyek egységben vannak, mert közös cél irányítja őket. Hasonlíthatnánk ezt a tudományt ahhoz, ahogy megcsinálja valaki az épület tervét. Ehhez nagy tudományra van szükség. Mikor a mérnök elkészíti az épület tervét, sokféle tudományt kell ahhoz felhasználnia: geometriát, fizikát és másokat és mégis építeni nem tudomány elméletben, hanem az építés az elméleti tudomány gyümölcse. Az építőmester egész tudományát koncentrálna egy feladatra, a házra, melyet meg kell építeni. Hasonlítható ez a tudás a térképraajzoláshoz is, mely által világos képet adunk a föld felületének egy részéről: feltüntetjük azon a hegyeket, völgyeket, sík helyeket. Hasonlítható, mert a lelkipásztor tudománya az, hogy lelki térképet készítsen: jelölje a szakadékokat, a városokat, hol van puszta, hol van tenyészet? Nagy tudomány ez, de nem elmélet, gyakorlati munka: megépíteni a lelki házat, berendezni Isten uralmát ezen a földön. Isten tudománya éppen abban van, hogy olyan utakat mutat, melyeken megvalósíthatjuk a célt. Ezért van szükség a theologiai tudományra, hogy birtokába jussunk azoknak a lehetőségeknek, melyekkel az igazi tudományt elvégezhethetjük, azt a gyakorlati lelkipásztori munkát, melyet csak akkor lehet végezni, ha ez a munka nem hitvány fogások gyűjteménye, hanem lélekkel teljes gyakorlati munkásság, ha Isten tudományát úgy gyakoroljuk, hogy minden Istenért legyen. A dolgokat és embereket be kell állítani abba a célba, melyért igazán léteznek. Ebben pedig tévedhetetlen vezérünk van. Mert az Isten tudományát a Szent Lélek képviseli ebben a világban. Ahogy Isten gazdagsága az Atyai kegyelemben, bölcsessége a Fiúban, úgy élettámasztó ereje a Szentlélekben van. Ő az, aki feltárja a lélek útait. Ebből következik az ember tulajdonképeni egyetlen nagy feladata, melyet mint lelkipásztor vagy mint egyháztág gyakorol: az engedelmesség, az önátadás, hogy a Szent Lélek hatalma vezéreljen bennünket. Így tárul fel Istennek az a csodálatos munkája, mely teremt és fenntart és igazgat mindeneket, Isten, aki gazdagsággal, bölcsességgel és tudománnyal uralkodik ebben a világban.

Mikor ez a két ünnep: a Szentháromság Isten vasárnapja és az évszázó ünnep egybeesik, biztatást kell vennünk, hogy a Szentháromság Isten mint vezér áll ez intézet élén, Ő akarja megvalósítani ezt a munkát. Ezekkel a gondolatokkal zárjuk be ezt a tan-

évet és Isten Igéjének ezzel a parancsával bocsátunk termékeny pihenésre benneteket. Legyen ez a pihenés tanulmányozása Isten munkájának, hogy testben és lélekben megújulva jöjjetek vissza. Azok pedig, akik eltávoznak, ennek az Igének az útmutatása szerint induljanak munkájuknak, az Isten előtt való felelősség tudatával.

Egység és békesség.

Évmegnyitó beszéd, amelyet a Theologiai Fakultás 1934. szept. 30-án tartott évmelegnyitó ünnepélyén elmondott *Dr. Imre Lajos* e. i. igazgató.

Főtiszteletű és méltóságos Püspök Úr, méltóságos Elöljáróság, nagyfiszteletű Tanári Kar, tiszteletes Ifjúság, mélyen tisztelt Közönség.

1. Fontos és nagyjelentőségű alkalom mindig számunkra az, mikor ennek az intézetnek kapui újból feltárulnak, hogy visszafogadják és befogadják azokat, akik ennek az intézetnek kebelén akarják folytatni, vagy megkezdeni a lelkipásztori szolgálatra való előkészületüket. Azok, akik visszajönnek, egy nyár tapasztalataival, tanulásaival jönnek vissza, abból az életből és világból, ahol alkalmuk volt hónapokon keresztül látni az emésztő, súlyos kérdéseket, találkozni azokkal a küzdelmekkel és nehézségekkel, amelyek mai életünk kereteit képezik. Azok, akik most lépnek először ide, akár fiatal lelkesedés lángjával a szívükben, akár megfontolt elszánással és elhatározással, bizonyosságai annak, hogy Isten gondoskodni akar megújuló sarjakról egyházunk évezredes fáján. Mindegyikük új lehetőségeket képez Isten kezében arra, hogy megújítsa velük egyházunk munkásai seregét, hogy fenntartsa és tovább vigye az Ige szolgálatát, hálaadásra való alkalom azért, hogy ilyen súlyos időkben Isten egyháza számára új munkásokról akar gondoskodni, reménység afelől, hogy minél nehezebb és terhesebb a feladat, annál jobban meg akarja Isten Igéje világosságát mutatni a világban.

Mert minél nehezebb és veszedelmesebb a helyzet az egyház külső életére és élete külső megnyilvánulásaira nézve, annál nagyobb szükség van a világban arra az izenetre, amit az egyháznak kötelessége szétvinni és hirdetni. Minél inkább záródik el számára minden emberi út, annál inkább kell figyelmünket arra a titkos, benső útra irányítani, amelyen Isten akar vezetni bennünket. Minél jobban fenyegetnek, nyomnak, támadnak és veszélyeztetnek a külső körülmények, annál tisztábban kell látni, annál bátrabban kell hirdetni, magunkhoz kapcsolni azt a nem e világból való izenetet, amely reánk bízott. Ez adja a mi igehirdetésünk nehézségét, tragikumát, de egyedülvalóságát és pótolhatatlanságát is. Ennek a két izenetnek: Istenének és annak, amiben a világ hisz, nincs hídja egymáshoz, ezeket nem lehet kiegyeztetni, nem lehet összekapcsolni, egy nevezőre hozni egymással, ellentétek maradnak mindörökké. Akármilyen szép formában jelenjék meg, akármilyen

megvesztegető logikával, megejtő ékesszólással, diadalmas fegyverzettel és hatalommal jelenjék is meg, akárhogyan ejtse is hatalmába magát az egyházat: a világ izenete és Isten izenete két, ellenkező, kiegyeztetelhetetlen izenet.

2. Ma az az izenet, amelyet a világ hirdet: az *egység* gondolatában nyer kifejezést. Mindenütt az *emberi egységre való törekvés* jeleivel találkozunk. Az ember egységet akar. Az egész világon hangzik a régi jelszó: az egységben van az erő, a hatalom, a szabadulás. A legvilágosabb és legjobban látható ezen törekvések közül az, amely a *világnézeti egység* megvalósítására igyekszik. A háború utáni kaosz ellentéteivel és harcaival szemben ma ezen a téren a nyugodt elnézés, az ellentétek kiegyenlítése gondolata uralkodik. A *nemzetek közötti* ellentéteket felváltotta egy kísérlet, azok összefogására, nagy egységekbe állítására érdekeik, politikai céljaik és helyzetük alapján. A nemzeti egység idolája, különösen, ha azt még a faji egység elmélete is támogatja, buzgón igyekszik átfesleni és így eltüntetni minden különbséget, megteremtven egy egységes, egyforma felfogást, gondolkozást, életmódot, magatartást minden vonalon, amely magatartásban a tudomány, gazdasági élet, kultúra, vallás egyformán bele köteles illeszkedni s ezeknek alapelve ennek az egységnek a szolgálata, amely tudományos munka nem ezt az egységet akarja szolgálni és nem akar hódolni az egységre hozó hatalomnak, annak nincs helye és élete, aki fajilag, vagy világnézetiileg nem tartozik oda, az felesleges és legjobb, ha helyét minél hamarabb átadja másnak. A *kultúra és irodalom* legsikerültebb termékei azok, amelyek nem egyesekhez, nem rétegekhez szólnak, nem elszigetelt, egyéni problémákat ölelnek fel, hanem ami mindenkit egyformán érdekel, mindenkit megragad, a tudományban az a fontos, hogy az hasznosítható legyen mindenki számára. Azok a kisebb egységek, amelyek az egyes nemzedékeket foglalják össze, érdekcsoportokat létesítenek emberek között, gazdasági rendszerek jelszavai alatt csoportosítják az embereket, szintén részei ennek a törekvésnek.

Az egységrehozatal nagy gondolata ott van az *egyházat* mozgató elvek között is. Ez uralkodik abban a nagy harcban, amelyet a római egyház indított s amellyel a szétépett emberiséget a maga falai közé akarja begyűjteni. Az, hogy annyian dicsérik ma a római egyház szervezettségét és erejét, annyian hivatkoznak reá, mint ahol igazán egység található, mutatja, milyen sikeresen folytatja ez az egyház a maga munkáját. A pánkeresztyén mozgalom mellett, amelyet a keresztyén egyházak ökumenikus törekvései hoztak létre, ott látható a pánizlám törekvés, amely a mohamedánizmus erőivel akarja azokat a népeket összekapcsolni, amelyekhez ez a mozgalom elér. Az egyházak belső életében a kormányzati egységre való törekvés, a központi hatalom megerősítése, a helyi különbségekkel szemben az egyforma eljárások, egyetemes rendelkezések követelése, az egyéni felelősség helyett a közös nagy felelősség, egyéni munka helyett az egyetemes sablon, mind jelei annak, hogy az egység gondolata az egyház életében is milyen hatalom.

3. Természetesen meg lehet érteni, hogy az ember ma úgy fogódzik ehhez a gondolathoz, mint amely meg tudja tartani a mindent elsöprő viharban. A széttépett élet, a maga mindennapi súlyos kérdéseivel, naponta megharcolandó küzdelmeivel, ujonnan és ujonnan előjövő problémáival, ott áll az előtt az ember előtt, aki képtelen ujrafelvenni a kérdéseket, képtelen újból erőt kapni a harcra s aki így menekül valamihez, ami ezeket a sajátos harcokat és kérdéseket valahogyan egyetemessé s így a velük szemben való magatartást is egységessé teszi s ezzel leveszi a válláról a magános megállás sokszor elviselhetetlen terhét. Elkápráztatja az egyedül gyöngye embert az egységben rejlő hatalmas erővel s megmutatja neki azokat az eredményeket, amiket az emberi egyéniség elérni és kitermelni nem tudott. De ugyanakkor elleplezi a szemei elől azt, hogy az egység épületével kihal az egyéni invenció, az egyéni munka és vállalkozás értéke, a nagy gépezetben eljelentéktelenednek egyesek és csoportok, kivész az egyéni szín és sajáttság, helyébe egy mesterséges nivellálódás lép, amely nem ismer kezdeményezést, amelyben letörik a küzdelem, feleslegessé lesz a harc, üres játékká az elvek viaskodása, sablonossá a munka, mert a kérdések csak színleg léteznek, minden meg van oldva, mindenki be van állítva abba a munkakörbe, ahhoz a futószalaghoz, ahol neki csak a mindennapi, szabályozott, rendes munkát kell elvégeznie. Bár ezért a munkáért a felelősség nagy, a munka maga legmélyebb valóságában megszűnt munka lenni, az egység érdeke mindenkit egyforma fegyelemben foglal ugyan össze, de ez a fegyelem nem táplálkozik a belső élet elszánásából, csak a külső hatalom szabályain alapul. Így épül, az egység hatalmas munkája által, nem Isten országa, amivel magát pedig hitegeti az ember, hanem a Bábel tornya, az emberi dicsőség, hatalom, diadal fellegvára.

Ez az egységre való törekvés *önmagában leli az ítéletét*. Alapjában véve, akár politikai, akár kulturális, akár egyházi, vagy vallási téren nyilatkozik is meg, alapja mindig ugyanaz: a titánizmus gondolata, amellyel az ember maga akarja maga számára Isten dicsőségét lefoglalni, „nevet akar szerezni” magának s a saját kezébe akarja venni a maga sorsa, az emberiség sorsa intézését. A célja az, ami a Bábel tornya építője volt, hogy el ne széledjenek az emberek a világon, hogy az akarat csodájával, az egységben rejlő erő varázseszközével, az erők egyesítésének jelszavával, az ember önmaga teremtsen meg kulturájának, gazdasági életének, vallásának és egyházi életének diadalát. Lehet, hogy ezt a kegyesség látszatával cselekszi, hogy elhitei magával, hogy ez Isten dicsőségére szolgál, sőt lehet, hogy a vallás minden eszközét igénybe veszi, hogy ezt a törekvést alátámassza s teszi ezt a legjobb indulatból és legőszintébb törekvések alapján. Annál rosszabb, mert így Istent akarja a saját emberi nagysága szolgálatába állítani s kihasználni arra, hogy a maga dicsőségét, eredményeit és diadalát annál sikeresebben tudja szolgálni.

Ebből az egységből azért nem lesz más, mint *elmosása min-*

den Isten által adott különbségnek, elszíntelenítése a teremtésben nyert sajátságoknak s amint a Bábel tornya építésének vége a népek nyelve összezavarása lett, ennek az egységnek vége szomorú polarizálódás, vagy atomizálódás, amely mindkettő megtöri az egységet, úgy, hogy nem a magasabbnak, hanem az alacsonyabbnak, értéktelenebbnek juttat előnyt. Következménye mindig, hogy benne nem az egész vesz részt; vagy a többség, vagy egy töredék kényszeríti a többire a maga akaratát s vele elhalványulnak az egésznek, a teljességnek legmagasabb érdekei, győznek az értéktelenebbek és alacsonyabbak. Jelszavak uralma következik be, amelyek megszüntetik a kérdéseket, szervezetek uralma, amelyek elnyomják a sajátos feladatok látását, a bevégeztség és elintézettség gondolata lesz uralkodó s vele feleslegessé lesz minden továbbhaladás és jobbrátörekvés.

4. Az emberi egység gondolatával szemben Isten Igéje odaállítja Isten gondolatát, amely *nem az egység, hanem a békesség*. A békesség, amint azt Isten Igéje nekünk hirdeti, nem ellentéte, hanem ítélete az egységnek. Az egységet az *ember* akarja teremteni, hogy eltörölje a különbségeket a maga nagysága és hatalma, érvényesülése és diadala érdekében, *békességet teremteni nem tud az ember, csak Isten*, mert az ember által teremtett békesség csak fegyverszünet, a harc ideiglenes megszűnése, lappangó készüllet az új harcra, az ellenségeskedés elfojtott táplálása a hamu alatt. *Az egység: emberi jelszó, a békesség: Isten örvendetes üzenete* a béketelen emberekhez. Az egység eltespeszt, nivellál, a békesség új erő forrásait nyitja meg számunkra s felszerel a harcra, kiemeli sajátos feladatainkat s beállít abba a küzdelembe, amelyet a bűn hatalma ellen kell vívunk. Az egység megalkuvásra kényszerít, annak érdekében le kell mondani megtalált igazságokról, fel kell áldozni tudományos eredményeket s az emberi érdekek szolgálataiba kell állítani azokat, a békesség arra tanít, hogy le kell számolni, döntés elé kell vinni a kérdéseket, hogy egész életünket oda kell adni arra a harcra, amelyet meg kell vívni. Az egységben az *ember* akar nagy lenni, megteremteni a maga diadalát és biztosítani a maga hatalmát, a békességben *nem az ember nagy, hanem Isten*, a békesség Istene, aki előtt csak megalázkodni, csak összetörni lehet, hogy általa felemeltesünk. Az egység embere Ézsau, aki csöndes gyarapodásban éli a maga életét, míg hatalmas, gazdag fejedelemsé válik, olyan hatalmassá, hogy megenyedheti magának azt is, hogy elfelejtse az ellene elkövetett bűnt, a békesség embere Jákób, aki üldözötten, az életéért futva hallja a kegyelem ígérését s bukásokon és bűnökön át egyedül harcolja meg a nagy harcot az Urral, mindig minden vagyona kérdéses és csak abból az ígéretből él, amit kapott.

Az Isten békessége az a békesség, *amellyel Isten az Ő Fidének halálával megbékült az emberrel*. A Krisztus váltságáhalála a békesség egyetlen forrása s egyuttal ítélete és megsemmisítése minden emberi egységnek. Az, hogy az emberek között egységet nem

lehet teremteni, annak a bűnnek a következménye, amely által az ember ellenségévé lett Istennek s amely által ellenségévé lett egymásnak. Ezt az ellenségeskedést semmiféle emberi összefogás nem képes soha elenyésztetni, mert az ember akár milyen egységre hozásával az emberi terveknek és céloknak, képtelen megtalálni Istent. Csak Isten találhat meg bennünket, nem nagy egységekben, nem emberi összefogásokban, hanem egyenként, személyesen, szemtől-szembe, mikor meggyőz bennünket Szentlelke által a nekünk adott kegyelem felől. Ez a kegyelem az egyetlen békesség s az egyetlen megoldás, mert ez megtör és háttérbe szorít minden emberit, hogy benne csak Isten legyen diadalmas.

Ez a békesség pedig *bűnbánattal* kezdődik. Nem emberi nagyratöréssel, bölcsesség- és hatalomvággyal, hanem az ember megalázkodásával és összetörésével. Annak megismerése, hogy a bűn alá vagyok rekesztve, hogy Isten ítélete elháríthatatlan, hogy bennem a bűn csirája van s ezért mindenestől fogva hajlandó vagyok Isten és felebarátaim gyűlölésére, nem vagyok képes felemelkedni a bűn hatalma alól, ez az eredete és első lépése a békesség meglátásának. *Nem a nagyságban, hanem a semmiségben, nem a dicsőségben, hanem a dicstelenségben és gyalázatban, nem a diadalban, hanem a vigasztalan leveretésben, nem az egységben, hanem a reménytelen egyedülvalóságban és elszéledettségben: ez az ember állapota igazán.* És ebből a nyomorúságból nem maga emelkedik fel a saját nagysága, teremtő ereje által az ember, hanem ebbe az örvénybe Isten nyul le érte az Ő Fia által. Ő gyűjti be az elszóródott, elszéledt lelkeket, nem az ember által alkotott szervezetek nagyszerű palotájába, hanem az Ő Egyházába, az Ő gyermekei közösségébe. Ő emeli fel a dicstelenségben és gyalázatban levőket, nem az emberi hatalom fényözönébe, hanem az Ő országa áldottjai közé. Így kezdődik a békesség, Isten békessége a lelkekben. Ha az emberek megismerik az ítélet valóságát, meglátják, hogy a harag alatt vannak, hogy ettől nem szabadulhatnak, akármilyen pompás palotát emeljenek is az emberi egységnek, akkor kezdődhetik meg a menekülés az egyetlen szabaduláshoz: Isten békességéhez, a megváltó, az emberért lenyuló, a bűn felett győzedelmes Istenhez. Ezt a békességet nem az ember csinálja, hanem Isten. A Bábel tornya építőinek le kell szállniok a félbenmaradt, megálkozott, saját dicsőségüket hirdető magaslatról, hogy eljussanak oda, ahol a megzavarodott nyelvek, az ellenséges akaratok, a megbomlott tervek és egymásnak szegzett indulatok elsimulnak és békességre jutnak az Isten Szentlelke munkája nyomán.

Ez a *békesség azért nem téllenség*, nem passzivitás, hanem kemény és erőteljes harc, csak nem emberi célokért és azok ellen, hanem Isten diadaláért, a bűn ellen. *A téllenség, a passzivitás az egység gondolatában van.* A békesség visszaadja mindenkinek azt a helyet, azt a feladatkört, amelyet neki, az Istennel való békessége tudatában el kell foglalnia. Az Istennel való békességből áldott munka fejlík ki a nemzetek között, megvetve saját dicsőségü-

ket, Isten akarata szolgálatában. Nem külső célok, hanem az a megbízás, amelyet hordoznak, kényszeríti mindegyiket arra, hogy megfeleljen a saját felismert hivatásának s hogy ennek szolgálatában a másikat ne gátolja, hanem segítse. A tudomány szolgálatában az Isten dicsősége hirdetése lesz, a világ igazi megismerése által, amelynek javait és kincseit Isten szerinti élet számára nyitja meg az emberiségnek. Számára kérdést kérdés követ s e lánc minden szeme újabb bizonyosság a kegyelem és gondviselés felől. Az egyház ennek a békességnek a hirdetője, intézményeiben, munkájában, egész életében küzd azért, hogy ezt a békességet ismertesse meg azokkal, akik reá vannak bízva, ennek kell lennie egyetlen izenétének, amellyel a világhoz fordul, benne nem az egység és egyformaság nagy hangtalansága, hanem küzdelem és tusakodás folyik azért, hogy minél többen és minél tisztábban hallják meg ezt a tudományt. De mindenütt, a harcok és meghasonlások között diadalmaskodik az a békesség, amely Isten békessége az Övéivel.

5. Hadd kérdezzem meg ebben az órában tőletek, Testvéreim, akik itt állotok, hogy a szent theologia tudománya által készítsétek fel magatokat Isten szolgálatára, hogyan állotok ti ezzel a békességgel? Csak üres szó-e ez az ajkaitokon, vagy lélekmozgató tapasztalat, amit megláttatok? Hogyan akarjátok hirdetni ezt? Úgy-e, mint akik egy ismeretlen világ csodáiról beszéltek másoknak, vagy mint akik magatok voltatok tanúi annak a kegyelemnek, mely éretlünk szereztetett? Ha magatok tudtok bizonyosságot tenni erről, akkor igyekezzetek azon és könyörögjétek azért, hogy Isten Lelke ezt a tapasztalást tegye gazdagabbá, erősítse és növelje lelketekben. Ha pedig úgy érzitek, hogy még nem láttátok meg ennek a hivatásnak nagyságát, még nem számoltatok le követeléseivel, akkor se essetek kétségbe. Lássátok meg abban, hogy ide hozott Isten, az Ő akarátát, amellyel vezetni akar, most még ismeretlen úton s engedelmeskedjétek annak, amit ezen az úton mutat. Csak egy dologtól óvjak benneteket: a közömbös és tétlen lanyhaságtól, amely nem törődik semmivel, amely nem akarja ismerni a feladatokat, belenyugszik mindenbe és elfogad mindent, hogy küzdeni és kockáztatni ne kelljen. Titeket Isten, bárhonnán jöttetek is, egy sodró és válságos élet áramába állított bele, feladataitok nem egy nap, hanem egy élet feladatai, az egész egyház és világ élete itt tükröződik körülöttek. Felelősek vagytok azért, hogyan töltitek el az időt és hogyan használjátok az alkalmat, amelyet Isten ad itt nektek.

Munkára fel! Ki nézné tétlenül az aratást,
Míg mind körülte leng a dús kalász
És sorba szól az Úr szolgálóihoz:
Menj és dolgozz!

Ez iskolai év kezdetén tisztelettel és szeretettel kérem a főt, és mélt. Püspök Urat, intézetünk tanulmányi felügyelőjét, valamint a méltóságos előljáróságot, hogy intézetünk munkáját támogatni, vezetni kegyeskedjenek. Kérem az Ifjúságot, hogy mint keresztyén

ifjúsághoz illik, teljes erejével igyekezzék megfelelni azoknak a követelményeknek, amelyeket reá az intézet szabályai előírnak s életével és munkájával tegyen bizonyosságot a benne lakó reménység felől. A mindenható Úr Isten kegyelmét és áldását kérve ez évi munkánkra, a Theol. Fakultás 1934—35-ik iskolai évét megnyitottnak nyilvánítom.

Évzáró beszéd,

amelyet elmondott a Theologiai Fakultás évzáró ünnepélyén. 1935. jun. 16-án
dr. Imre Lajos e. i. igazgató.

*Főtiszteletű és méltóságos Püspök Úr, méltóságos Elöljáróság,
nagyfiszteletű tanári Kar, tiszteletes Ifjúság, mélyen tisztelt Közönség!*

I. A nagykegyelmű Isten ismét elhozta számunkra ezt a napot, amelyen utoljára vagyunk ebben az iskolai évben együtt azok, akiket szent országa szolgálatára való előkészületben összegyűjtött. Ez a nap a hálaadás napja elsősorban is számunkra. Lelkünk előtt elvonulnak ez iskolai év eseményei, küzdelmei, sikerei és kudarcai s most ezen a helyen hálával és magasztalással állhatunk meg felséges színe előtt, hogy mindezeket kegyelmesen keresztülvezetett bennünket. De ugyanígy ez az óra, épen az Ő jelenlétében és színe előtt a mérlegre vettetés és ítélet órája is. Abban az értelemben először, hogy megítél bennünket az, amit saját magunk tűztünk ki magunk elé. Elébtünk állanak azok a tervek, elszánások, amelyeket itt hordoztunk a lelkünkben akkor, mikor az év elején ezen a helyen megállottunk, feszülő várakozással, bizakodó reménykedéssel, magasratörő tervekkel. Elénk állanak és vádolnak bennünket, hogyan váltottuk be őket? Eszünkbe juttatják, hányszor mondtunk le róluk gyávaságból, tehetetlenségből, kényelemszeretetből, hányszor cáfoltuk meg azt, amit lelkünk legnemesebb vágyának tartottunk s váltunk saját magunk előtt is méltatlanokká azokhoz, amiket magunk elé kitűztünk.

De emellett az ítélet mellett ott van az, amelyet nem mi magunk, gyarló és elmagyarázható tekintetünk vet reánk, hanem Az, aki a mi szolgálatunk Ura, aki minket erre a szolgálatra választott. A köteleztetést nem mi vettük magunktól, Ő helyezte reánk, nem önként vállaltuk, hanem annak a választásnak a nyomán lett a mienk, amelyről azt mondja: nem ti választottatok engem, én választottalak titeket. Mivé lett ez a hivatás, ez a parancs a mi kezünkben! Hogyan változott át emberi célkitűzéssé, hiu ambícióvá, keserű és kikerülni szándékolt kényszerré, hogyan vált a hűség a mi szívünkben, az Isten akaratához való hűség, megalkuvássá, az általa adott alkalmak hogyan váltak az érvényesülésre való önző törekvéssé, „iránta való félelmünk betanított emberi parancsolattá“.

Ez a mi életünk szomorú útja: így kell látnunk, hogy minden akarásunk dacára is hogyan diadalmaskodik az emberi

bűn és gyöngeség azon megbízás felett, amit Istentől kaptunk, hogy válik a kezünkben hiábavalóvá, tehetetlenné és erőtlenné az, ami arra adalott, hogy ebben a világban erő, hatalom, megújulás, öröm legyen a mi munkánk nyomán. Itt is, ezen a helyen és ebben a munkában szomorúan kell látnunk azt a töredékességet és erőtlenséget, ami egész életünket jellemzi. Mint „romjai sok törött sóhajnak, szárnyaszegett dalok“ gyanánt vesznek körül elmulasztott alkalmak, el nem végzett kötelességek, erőnket meghaladott s így teljesíthetlenné vált feladatok, jobb éntünket és elhivatásunkat megcáfoló meghátrálások keserű emlékei. Nem arra figyelmeztetnek-e ezek, hogy azt a feladatot, amely nekünk adatott, *a jelen helyzet szerint, de a jövő reménységében kell tekintenünk?* Nem azt mutatja-e ez, hogy míg egyrészt alázatos bűnbánattal kell visszatekintnünk arra, amiben az életünk sikertelen s ami a munka kudarcáról beszél, másrészt annál alázatosabban kell látnunk, hogy ez a munka töredékes és erőtelen életünkkel együtt nem a magunké, hanem Isten kezében van s annál nagyobb hittel kell alávetnünk magunkat annak az akaratnak, amely bennünk a törekvést és munkálást elvégzi s amely magának érvényt szerez a mi gyarlóságaink dacára is. *A mindennél nagyobb, egyedüli akarata Istennek, amely diadalra viszi, amit elvégezett — s a tehetetlen és gyarló ember, aki csak rontani tud és akinek önmagában nincs ereje s akit Isten mégis fel akar használni, van e ennél nagyobb csodája Istennek, méltóbb arra, hogy leborulva magasztaljuk érte?* Nincsen-e ebben elrejtve minden élet és az egész világ jövője, titka ebben a tényben, hogy Isten a maga akaratát, ha emberi tehetetlenség dacára is, véghezviszi és diadalra juttatja. És nem ez-e a mi egyetlen reménységünk is, ha visszanézünk erre az évre?

II. Ez az ítélet és ez a vigasztalás áll előttünk akkor, mikor *egyházunk jelen helyzetére nézünk, amelytől el nem választható az az élet és az az előkészület, amelynek itt kell folynia.* Mintha egyházunk életében is évről-évre jobban látszanék és felismerést követelne Istennek az az üzenete, hogy a kegyelemből való élet és kegyelem által való munka a mi egyházunk életének a titka. Mintha Isten minden nagyratörő és előre elkészített tervet és szándékot megsemmisítve csak arra akarna utalni bennünket, amit Ő mutat és amit Ő akar, hogy ne keressük másban a feladatunkat, mint az általa adott lehetőségek hálás kihasználásában való megnyugvásban. A nehézségek és küzdelmek e korában lelkünk előtt meg kell nyílnia az isteni titoknak: „nem erővel, nem hatalommal, hanem az én Lelkimmel, azt mondja a Seregek Ura.“ A megszűkült lehetőségek annál értékesebbé, de annál elmulasztathatatlannabbakká teszik a naponként adott alkalmakat, annál komolyabb kötelességgé a lelkiismeretes munkát és annál fontosabbá a lelkipásztor személyes elszántságát és odaadását. Ez a munkatér s ezek a körülmények kétségtelenül mások, mint évekkel ezelőtt és kétségtelenül más embereket kívánnak. *A mai lelkipásztornak más módon, más feltételekkel és más körülmények között kell dolgoznia, mint*

eddig. Tudnia kell sokkal jobban megalázni magát és sokkal jobban Istenre bízni azt, ami reá van bízva, mint azelőtt. Tudnia kell sokkal jobban vállalni a felelősséget, vállalni a kereszt minden formáját, amely reá bocsáttatik és személyes ügyévé tenni Isten Igéjének hirdetését, amelyet lélektől lélekhez kell vinnie, még akkor is, ha erre külső eszközök nem állanak olyan mértékben rendelkezésére. *A lelkipásztor életének és munkájának új fejezetéhez érkezünk el s rajtunk áll, hogy ezt meg tudjuk-e tanulni úgy, hogy megfelelhessünk annak, ami reánk vár.*

Erre pedig itt kell előkészülnünk. Ma már vége kell hogy legyen közöttünk annak a felfogásnak, amely a teológián töltött éveket könnyű időtöltésnek tekintí, amelyen keresztülmegyünk, úgy, ahogy s amelynek végén biztos állás, kevés munka és könnyű megélhetés vár. Szakítanunk kell azzal a felületes és könnyelmű felfogással és életmóddal, amely a theologus-éveken való vidám átfutás után gondtalanul akar áthaladni az életben is s ehhez képest itt csak azt tanulja, amire rákényszerítik s azt cselekszi, amit nem tud elkerülni. *Sohasem volt nagyobb szükség rá, hogy a teologia és ebben a theologusok az egyház valóságos életével élő kapcsolatban legyenek, mint most, hogy itteni tanulmányozásuk ne üres és haszontalan rágódds legyen kurzusokon, ne felszínes kapkodás a kollokviumokon és vizsgákon való átcuszás lehetőségei után, hanem komoly elmélyedés és egész készülletük Isten színe előtt való tusakodás az anyaszentegyház jövőjéért.* „Elkezdődött az ítélet az Isten házanépén” s jaj annak, aki ezt nem veszi észre s nem akarja magát alája vetni.

Egyházunk mai feladatai még jobban, mint valaha megköveteli, hogy lelkészei *tudományos theologiai felkészültsége* alapos és komoly legyen. A felfogások zürzavarának, egyházunk hitvallása és igazságai annyi oldalról a lelkekben történő megtámadásának, a lelkek bizonytalanságának idejében nem állhat meg az a lelkész, aki megmarad amellett, amit valaha a kurzusokból merített s ami ebből még számára emlékezetben van, hanem folytonos önképzéssel, tudásának kiegészítésével s az Ige titkainak folytonos kutatásával kell magát alkalmasabbá tennie arra, hogy kész legyen megfelelni mindenkinek a benne levő reménység felől. Szakítani kell egyszer már azzal a babonával, hogy a lelkipásztori életben van egy külön elmélet és van egy gyakorlat, hogy a saját tudatlanságunkat és készülletlenségünket azzal leplezzük, hogy az élet más, mint amit a teológián tanítanak, hogy úgynevezett ideális követelményeknek könyvelnünk el s ezzel el is háritunk magunkról mindent, ami igazán komoly dolog s megelégszünk azzal, ha máról holnapra való megalkuvásokkal tudjuk a külső látszatát megmenteni annak az ügynek, amelyért pedig az életünket kell adnunk.

A tudományos felkészültség mellett az új lelkipásztori munkára szükségünk van *mélyleges és személyes hitre*, amely nem bibliai citátumok vagy kátékérdések recitálása, hanem a lelkünk teljes hívő odafordulása Isten kegyelme felé. Az a lelkipásztor, aki

nem erre a kegyelemre építi saját életét is és másokét is s aki ennek a kegyelemnek minden emberi erőt és értelmet felülhaladó diadalát nem tudja megmutatni és megtartó erejét nem tudja hirdetni azoknak, akiknek erre szükségük van, az el fog veszni s azt az egyházat, amelyet ez szolgál el fogják hagyni azok, akik az egyházban megtartó evangéliumot, a világ nyomoruságai és háborúgatásai között vigasztalást kerestek s az egyház szolgájától nem kaptak mást, mint üres frázisokat, mert neki sem volt a lelkében egyéb.

És a mai lelkipásztornak *a komoly, önfeláldozó és hűséges szolgálat* az osztályrésze. Ez a szolgálat abból a szeretetből táplálkozik, amely életét adja testvéreiért, amely leszállott a földre, hogy megkeresse, ami elveszett és amely ma is, általunk is keresi a veszni indultakat. A világ útvesztőjében járó, ezernyi támadással és kísértéssel küzdő lelkek egyetlen reménysége ez a szolgáló szeretet, amely nem engedi, hogy egy is elvesszen azok közül, akiket Isten a mi gondjainkra bízott s amely a tudományos felkészültség minden eszköze és a tusakodó és védelmező hit és imádság minden mélysége mellett a szeretet szolgálatának a bölcsességével, találékonyságával, hűséges kitartásával őrzi Isten választottai seregét ezen a világon.

Ez az, amire nekünk készülnünk kell, testvéreim, ezt a komoly felkészültséget, győzedelmes hitet, áldozatos szolgálatot kell kifejteni, kiépíteni lelkünkben az Ige, imádság és munka áldott eszközei által.

III. Örömmel mondhatom, hogy Ifjúságunk legnagyobb része igyekezett is ezt megérteni ebben az évben s szívesen és örömmel élt azokkal a módokkal, amelyeket e szent készülletben intézetünk munkája számára nyújtott. Az intézet 126 hallgatója, akik között a mostani IV. évfolyam az erdélyiekre korlátozott 20-as létszámu, igyekezett megfelelni azoknak a követelményeknek, amelyeket eléje az a hivatás, amelyre készülnek s az intézet, amelynek hallgatói, állítottak.

A tanulmányi állapot tekintetében nem lehet kedvezőtlennek mondani ifjúságunk helyzetét. Azt kell azonban hangsúlyoznom, épen az elmondottakra tekintettel, hogy a tanulmányi kötelezettségek olyan, amilyen elvégzése nem az a mérték, amellyel a mai időkben meg lehet elégedni. A hallgatók között még mindig aránylag kevés azoknak a száma, akik nemcsak az előírt munka elvégzésére törekednek, hanem rendszeres tanulmányozás által be is akarnak hatolni a kérdések mélyére, akik akarnak és tudnak tusakodni a kérdésekkel s a theologiai tudományt igazán a lelkük ügyévé teszik. Különösen fontos ez a kérdések elvi háttereinek meglátására s attól a hamis gyakorlatiasságtól való óvakodásra, amely egyházunk életében olyan gyakori jelenség. *Meg kell látnunk, hogy nincs a theologiai tudománynak egyetlen ága s egyetlen komoly kérdése, amely nem vág bele elevenen egyházunk életébe, annak mai helyzetébe és feladataiba s meg kell tanulnunk a theo-*

logiát az egyház élete vonatkozásaiban s az egyház életét a teológiai tudomány tükrében nézni és vizsgálni. Mi itt nem haszontalan és hiábavaló elméleti szörszálhasogatást tanulunk, hanem harcra készülünk, amelyben minden gondolat és minden kérdés éles, nélkülözhetetlen fegyver a diadal kivívására.

Ifjúságunk *belső élete* sajnos, még mindig sok kívánni valót hagy hátra. Talán az ifjúkor befolyásolhatóságával jár együtt, hogy néha feltűti a fejét valami idegen szellem, valami kívülről került káros divat, mely olyanokat is hatalmába kerít, akik erősebbeknek hitték magukat. Néha súlyos bűnök próbálnak beférkőzni s ha meg nem fertőzik is, de súlyosan megkárosítják az ifjúság együttélését. Egy keresztyén közösségben, amilyen a mienk is s amely az Egyház kicsinyített képe, egy gyülekezetet kell hogy legyen, meg kell lennie annak a szolidaritásnak, amely a bűn határozott elítélése mellett a bűnös megmentésére törekszik, de egyformán óvakodik úgy a bűn palástolásától és dédelgetésétől, mint attól a kísértéstől, hogy magát jobbnak tartván másoknál, azt gondolja, hogyha elítélte és kiszolgáltatja a bűnöst, már megoldotta a kérdést. Sajnos, ebben a kérdésben mi még elég gyöngék vagyunk s mindkét kísértés egyformán fenyeget bennünket. Az ifjúságnak egyes esetekben alkalmazott ítéletek mellett főképen arra van szüksége, hogy olyan erkölcsi atmoszférát teremtsen maga körül, amely belül is megakadályozza a bűn terjedését, de kívül is útját vághatja azoknak a támadásoknak, amelyek sokszor igazságtalanul érik. A fegyelmezett, az Isten törvénye alapján álló tiszta keresztyén életet s lekipásztort fegyelmet itt kell megszoknunk és megtanulnunk.

Ami az ifjúság *általános érdeklődését* illeti, örömmel kell látnunk azt a tényt, hogy az egyház jelen kérdései s ezek terén való szolgálat iránt komoly és erős érdeklődés tapasztalható. Az ifjúság tekintélyes része ajánlotta fel, most még inkább, mint előbbi években, szolgálatát az egyház különböző munkaterületein s végzett ezekben hűséges munkát. Kár, hogy ezt sohasem tudjuk úgy csínálni, hogy ebből valamely más körnek hátránya ne származzék, mint ez évben a pályázatok közül igen sok azért maradt meddő, mert más irányban foglalta le az ifjúság magát. Amilyen rokonszenves és tiszteletreméltó az első jelenség, olyan kedvezőtlen a második s igyekeznünk kell azon, hogy sem kötelező tanulmányaink, sem a pályatételekben a speciális kérdéssel való foglalkozásra adott alkalmak ne szenvedjenek az általunk vállalt külső szolgálatok miatt. Tudom, hogy sokaknak okozott ez komoly küzdelmet s sokak számára volt fájdalmas az a tapasztalat, hogy nem tudják egyensúlyban tartani ezt a két, egyformán fontos feladatot, de ez a küzdelem a keresztyén lekipásztort állandó küzdelme s ezt harcolni kell, ebben égni kell, ebben az életünket, időnket és munkánkat odaáldozni kell, hogy míg magunkat mind alkalmasabbakká igyekeznünk tenni a szolgálatra, addig vállalni és végezni azt a szolgálatot, amelyet Isten elénk állt. Csak egy veszedelemtől kell óvakodnunk: a tőkéletesség tudatának a veszedelmétől, amely megöli a munkánkat mindkét oldalon.

Íme, ezek ennek az iskolai évnek a kérdései, amelyek nemcsak minket, akikre ez évben is az ifjúság vezetése várt, hanem magának az ifjúságnak jobbait is állandóan foglalkoztatták. Állandó kérdéseink, együtt való tusakodásaink tárgyai, melyekkel vivódtunk tudományos szemináriumainkban, konferenciánkon, Isten Igéje körül való összejutülekezéseinkben, amelyekben oly sokszor éreztük Isten Lelkének feddő, vigasztaló, mindenekre megtanító munkáját. Hiszszük, hogy nem is voltak ezek hiábavalók, hisszük, hogy minden fogyatkozása és gyarlósága mellett is a munkánknak, kegyelmesen fel fogja használni az Úr azt is, amit ez évben végeztünk, az Ő dicsőségére s egyháza megtartására.

Hadd mondjak végül köszönetet a tanári Kar s az ifjúság nevében is mindazoknak, akik intézetünk munkáját ebben az évben szeretettel és imádsággal kísérték és támogatták. Elsősorban a fő-tiszteletű és méltóságos Püspök Urnak, intézetünk tanulmányi felügyelőjének, aki állandóan szerető gondoskodásával vigyázta intézetünk életét. Isten áldja meg minden, köztünk való járását, forgolódását, hogy egyházunk e nehéz időben viharokkal küzködő hajóját kormányozhassa és vezérelhesse nyugodtabb rév felé. Tisztelettel köszöntöm a méltóságos Elöljáróságot és köszönöm intézetünk érdekében kifejtett odaadó munkáját, különösen intézetünk Gondnokának sokszor és sokképpen tapasztalt segítségét és támogatását s kérem Istent, hogy tartsa meg az Elöljáróság minden egyes tagját s tegye munkájukat áldottá azon a helyen, ahol állanak.

A Szentháromság egy örök igaz Istennek, aki kegyelmével megörzözt és segített bennünket, legyen örökkévaló hála, tisztesség és magasztalás mind az időknek végezteig.

Ezzel az intézet 1934—35. iskolai évet bezártnak nyilvánítom.

I.

Az intézet állapota.

A) Szellemi állapot.

a) Hatóságok.

1. Az intézet tanulmányi felügyelője *Dr. Makkai Sándor*, az erdélyi református egyházkerület püspöke.

2. Az intézet főgondnoka: *Bárány Kemény Pál*, akit az 1926 június 19-iki egyházkerületi közgyűlés választott meg. Lakik: Morești, posta: Nirastau. Meghalt 1934 április 15-én. Ugyanez a közgyűlés választotta gondnokká *Dr. Kovács András* ügyvédet. Az előljáróság tagjait az 1933 november 26-iki egyházkerületi közgyűlés választotta meg. Az előljáróság lelkészi tagjai: *Vásárhelyi János* lelkész, egyhker. főjegyző, *Vásárhelyi Boldizsár* t. b. esperes, lelkész, *Kovács László* lelkész és esperes, *Hegyi András* lelkész (meghalt 1934 jul. 31-én) és *Kiss Albert* lelkész és a sepsi-i egyház-megye esperese. Az előljáróság világi tagjai: *Dr. Bene Ferenc* egyházkerületi főgondnok, egyházmegyei főgondnok, ügyvéd, *Kovács Dezső* ny. koll. igazgató (meghalt 1935 jun. 18-án), *Dr. Vékás Lajos* rt. vezérigazgató és *Gönczy László* koll. igazgató.

3. Az intézet tisztviselői 1932 június 1936 június 30-ig terjedő ciklusra: *Dr. Imre Lajos* igazgató, *Dr. Gönczy Lajos* gazdasági felügyelő, *Dr. Nagy Géza* internátus konvikiusi felügyelő, *Dr. Gönczy Lajos* előljárósági jegyző és *Dr. Tavaszy Sándor* könyvtári felügyelő. A választásokat a Mélt. Igazgatótanács 4580—1932. III. szám alatt kelt leiratával hagyta jóvá.

4. Az intézet egyházkerületi képviselője *Dr. Kecskeméthy István* nyilv. rendes tanár.

b) Tanári kar.

Dr. J. A. Cramer, az utrechti egyetem professzora, tiszteletbeli tanár. Megválasztott az 1921 július 2-iki egyházkerületi közgyűlés által, mint erdélyi református egyházunk barátja s az őskeresztység történelmének kiváló szaktudósa.

Dr. Kecskeméthy István a keleti nyelvek és az ószövetségi tudományok nyilvános rendes tanára, egyházkerületi képviselő, az „Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetségé”-nek és a C. E. szövetségnek elnöke; presbiter, a Gazdák Takarékpénztárának elnöke,

a magyarországi Bethánia-egyletnek t. b. elnöke. Szolgálati éveinek száma 40, intézetünknel működik 1895. szeptember 1. óta.

Dr. Tavaszy Sándor, a systematika theologia nyilv. rendes tanára, a Theol. Fakultás Könyvtárának felügyelője, a romániai ref. egyház zsinatjának rendes tagja, egyházkerületi képviselő, igazgató-tanácsos, a kolozsvári kollégium előljáróságának tagja, presbiter. Az Erdélyi Múzeum Egyesület bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának elnöke, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi szakosztályának választott tagja. Szerkeszti a *Kiálló Szó-t*, társszerkesztője *Az Útnak*, munkatársa az Erdélyi Múzeumnak, az Erdélyi Helikon-nak és a Pásztorútnak. Szolgálati éveinek száma 15, intézetünknel működik 1920. július 1. óta.

Dr. Imre Lajos, e. i. igazgató, a gyakorlati theologiai nyilv. rendes tanára, zsinati rendes képviselő, egyházkerületi képviselő, az erd. egyházkerület belmissziói előadója, az egyházkerületi tanügyi bizottság, a kolozsvári ref. kollegium előljáróságának tagja, a kolozsvári egyházközség presbitere, a Presb. Rendszerű Ref. Egyházak Világszövetsége kontinentális bizottságának tagja, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi szakosztályának választott tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság, a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság rendes tagja, az Ifj. Ker. Egyesületek Szövetségének elnöke, Az Út felelős-, az Ifjú Erdély főszerkesztője. Szolgálati éveinek száma 14. Intézetünknel működik 1921. július 1. óta.

Dr. Gönczy Lajos, a filozófiai-pedagógiai tanszék nyilv. rendes tanára, aki megbízás folytán a gyakorlati theológiai tanszék tárgyainak egyrészét látja el, gazdasági felügyelő, egyházkerületi képviselő, egyházkerületi tanácsbíró, az egyh. ker. tanügyi bizottság tagja, a Károlyi Gáspár irodalmi társaság szakosztályának előadója, a kolozsvári református leánygimnázium előljáróságának, a református kórház keblitanácsának, a kolozsvári református egyházközség presbiteriumának és iskolaszékének tagja. Az „Én Kicsinyeim“ szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 12. Intézetünknel működik 1923. február 1. óta.

Dr. Nagy Géza, a keresztyénség történetének nyilvános rendes tanára, a kolozsvári egyházközség presbitere, egyházkerületi tanácsbíró, az Országos Magyar Párt közoktatásügyi bizottságának rendes tagja. A Károlyi Gáspár Irod. Társaság Egyháztörténeti Adattárának szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 9. Intézetünknel működik 1926. évi szeptember hó 1. óta.

Maksay Albert, az új-szövetségi tudományok tanszékének nyilvános rendes tanára, a Károlyi Gáspár Ref. Irodalmi Társaság főtitkára, a „Református Család“ felelős szerkesztője, a Presbiteri Rendszerű Református Egyházak Világszövetsége kontinensi bizottságának tagja. Szolgálati éveinek száma 10. Intézetünknel működik 1925. okt. óta.

Dr. Musnai László, kollégiumi vallástanárr, a Bethlen-kollégium rektor-professzora, az új-szövetségi tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Járosi Andor ev. lelkész, a gyak. theologiai tudományok m. tanára.

Nagy András lelkész, az ó-szövetségi theologiai tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Borbáth Dániel, az Arvaház, majd a Diakonissza Intézet lelkésze, a syst. theol. tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Nagy Gerő, az egyházi ének és zene rendes tanára. Intézetünknel működik 1922 óta. Szolgálati évei száma 13.

Dr. Koronka István, egyetemes orvostudor, az egészségtan képesített tanára, intézetünkben a közegészségtan és orvosi ismeretek tanára. Intézetünknel működik 1932 július 1 óta, Szolgálati évei száma 3.

Török Bálint, az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkára. A gazdasági oktatást vezette.

Tárcza Bertalan, ref. koll. ének- és zenetanár. A theol. énekkar vezetője.

Dr. Pop Sever, a román nyelv tanára, az egyetem irod. fakultásának magántanára.

Dr. Császár Károly, ref. leánygimnáziumi tanár, a német nyelvet tanította az előljáróság megbízásából.

Az intézet háznagya: *Bekess Károly*, aki az intézet gazdasági ügyei adminisztrációját végezte, továbbá mint pénztáros és házgondnok működött. Intézetünknel működik 16 év óta.

Szénior: *Farkas Jenő*, lelkész, okl. vallástanár, aki az ifjúság baráti pásztorációját végzi, az „Ifjú Erdély“ felelős szerkesztője.

c) Hallgatók.

Theol. Fakultásunk hallgatóiról a beiratkozás, évközi változások, illetőség tekintetében a következő táblázat ad kimutatást:

Évfolyam	I.		II.		III.		IV.		I—IV.	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Félév	33	33	28	29	31	31	35	33	127	126
Beiratkozott	33	33	28	29	31	31	35	33	127	126
Erdélyi { férfi	15	14	15	13	14	14	19	18	63	59
{ nő	1	1	3	3	1	1	1	1	6	6
Királyhágó { férfi	6	6	6	6	7	7	5	5	24	24
melléki { nő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magyarországi	2	2	—	—	1	1	3	3	6	6
Csehszlovákiai	2	2	—	1	1	1	—	—	3	4
Jugoszláviai	2	2	2	2	2	2	1	—	7	6
Ág. hitv. ev. { rendes	3	3	2	2	1	—	—	—	6	5
{ rendkívüli	2	2	—	—	3	3	—	—	5	5
Szabadságon { theol. tanjelölt	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3
{ r. hallg.	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2
Külföldön { erdélyi	—	—	—	—	1	1	1	1	2	2
{ jugoszláviai	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2
Kilépett	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Összesen	33	33	28	29	31	31	35	33	127	126

Külföldön tanulmányoztak: Röhrig Gottfried Leipzigban, Weitmann Henrik Bonnban, Szabó Sándor Budapesten, Jakab Zsigmond Debreczenben. A theol. tanfolyamot már végeztek közül külföldön vannak: Farkas Károly, Mester István, Szigethy Béla Baselben, utóbbi II. félévben Zürichben, Geréb Pál Zürichben, Gyenge Áron, Gyenge Samu Skóciában, Kendefy László Bonnban, Szöcs Endre a II. félévben Leipzigban. A királyhágómelléki letűnt hallgatók közül Szűcs János Skóciában, Osváth Ernő, Nagy István, Orth Győző Baselben.

d) Theologus-tanárjelöltek.

1. *Bodrogi János* természettudományi szakos a teológiára 1934—35. évben a IV. évfolyamra volt beiratkozva.

2. *Erdélyi Gyula* filozofia, francia, magyar-román szakos, jelenleg az enyedi tanítóképző intézetben működik, 1934—35. évben a IV. évfolyamra volt beiratkozva.

3. *Kovács Zoltán* fizika-kémiai és matematikai szakos, jelenleg a kolozsvári kollegiumnál működik, az 1934—35. évben a IV. évfolyamra volt beiratkozva.

B) Anyagi állapot.

a) Jelentés az intézet anyagi helyzetéről.

1. Theologiai Fakultásunk ingatlan vagyona a Calea M. Foch 38. és 42. szám alatti két épületből, valamint a gazdasági oktatás céljaira a takarékpénztárakból még idejekorán kivett alapítványaink összegeinek egyrészből megszerzett „Békás“ dűlőbeli 2 hold 850 négyzetöl területű gyümölcsös kertből és az Apáca-utcában megvásárolt házastelekből áll. A 38. sz. alatti épületben intézetünk van elhelyezve, míg a 42. szám alatti a rendőrség, a bejelentő hivatal és a 3-as számú postahivatal bérlik. Az Apáca-uccai két szoba és konyhából álló házastelket a Kolozsvári Korcsolya Egylet bérelte ki.

Az intézet ingatlanai tehermentesek.

2. Az intézet pénzvagyona: a) Az egyházkerület pénztáránál betétként elhelyezett 67344 Lei. b) A „Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank“ folyószámláján 6750 Lei van. c) Járadékok: Tizenhat drb Bethlen-kollegiumi ösztöndíj à 100 Lei, egyházmegyei ösztöndíjak a kézdi, küküllői, széki és nagyenyedi egyházmegyéktől különböző időkben és összegekben. d) Értékpapirokban 24282 Lei fekszik.

3. Fenti vagyonból gyümölcsözőek az ingatlanok, melyeknek befolyt jövedelme az 1934—35. tanévben 603.545 Lei volt. Tőkéink után kamatjövedelmünk alig volt. Értékeinket az Előljáróság a theologiai háznagy által a gazdasági felügyelő tanár ellenőrzése mellett kezelte. Intézetünknek tandíjak címén nincs jövedelme, mert tandíjat a protestáns hallgatók nem fizetnek. Az iskolai év tartama alatt leckepezénekből a tavalyi hátralékokkal együtt befolyt 232138 Lei. Leckepezéne-kezdvezmény címén a tanárikar elengedett 72.250 Leit. Hátralék 85.072 Lei.

4. Az 1934—35. tanévi költségvetés főbb tételei:

a) Szükséglet: Személyi kiadások: 1,169.502 Lei. Ösztöndíjak, pályadíjak stb. 21.840 Lei. Fűtés-világítás 256.000 Lei. Karbantartás 250.000 Lei. Rovatalok 501.167 Lei.

b) Fedezet: Kamatjövedelem 4000 Lei. Díjak: 792 000 Lei. Bérjövdelem 545.000 Lei. Államsegély 1,130.052 Lei.

Szükséglet főösszege: 2,940.460 Lei. Fedezet főösszege: 2,940.460 Lei.

5. Az egész iskolai év folyamán begyűlt perselypénzt, amely 10.174 Leit tett ki és az egyéb adományokat a szegénysorsu theologusok segélyezésére fordítottuk.

6. Tanáraink az egyházkerületi nyugdíjintézetnek kötelezett tagjai. Járulékaikat, valamint az intézet részéről lerovandó járulékokat az egyházkerület pénztárához rendszeresen fizetjük.

7. Hallgatóink segélyezésére az 1934—35. iskolai évben 75.154 Leit fordítottunk. A királyhágómelléki egyházkerületi hallgatók 10.600 Lei segélyt élveztek. Legátumokból 569.455 Lei folyt be; egy hallgatóra átlag 5475 Lei jutott.

b) Internátus-konviktusi jelentés.

Az internátus-konviktus élete az elmúlt 1934—35. tanévben is normális volt. Év elején 92, év végén 90 bennlakó volt, a konviktust pedig előbb 78, év végén pedig 76 tanulónk vette igénybe. Az utóbbi létszám csak a reggelizőket foglalja magába, ebéden 66, vacsorán pedig 71 étkezőnk volt. Az Ellenzék menzáján (ebéd, vacsora) félkedvezményt vagy ingyenességet élvezett 10, a Férfi- és Nőszövetség menzáján ingyen ebédet 6, tanítványánál vagy rokonánál étkezelt 9, egy teljes szegény hallgatónknak pedig évtársai rendre engedték át a konviktusi ételadagjaikat. Orvosi rendelethez 6 hallgatónknak diétás kosztot adtunk, amivel teljesen meg voltak elégedve. Sajnos, indokolt kérésekre (priváttanítvány-nál, rokonnál kosztolás) egyeseket a Tanári Kar kénytelen volt kibocsátani a konviktusból s így a létszámcsökkenés is nehezítette ennek fenntartását. Istennek hála azonban hallgatóink mind megnyugtató körülmények közt laktak és étkeztek egész éven át.

Február és március hónapokban sok betegünk volt. Az influenza-járvány állandóan 10—15 hallgatónkat kényszerítette az ágyban maradásra, de Istennek hála, egyes súlyos esetektől (tüdő- és mellhártyagyulladás) eltekintve, a betegség nem járt tragikus következményekkel. Ugy a belgyógyászati, mint a sebészeti kezelésre rászorultakat a Ref. Kórházban helyeztük el, ahol kiváló és eredményes gondozásban részesültek.

Örömmel jelentem, hogy a többször sürgetett int. fürdő a megvalósulás stádiumába jutott. Tornaterem hiányában pedig az ifjúságnak 24 tagja rendszeren részt vett az IKE főiskolás tagozatának hetenként két estén tartott tornaóráján a ref. kollegiumban s az egyetemi hallgatókkal együtt rendezett tornaünnepélyen is bemutatották a testedzés terén elért szép haladásukat. Megvan a reményünk arra, hogy e munka jövőben is folytatódni fog.

Az ifjúság együttes életében természetesen most is voltak zavaró mozzanatok, amiknek elintézése a presbyterium közbelépését is szülségessé tette. Magam is sürgettem ezt bizonyos esetekben, mert a fegyelmezés nyilvános gyakorlása nemcsak kálvinista tradíció, hanem elkerülhetetlen nevelési eszköz is. A fegyelmi esetek az ifjúság körében megnyugtató megoldást nyertek, a Tanári Kar beavatkozására nem volt szükség.

Az anyagi gondok úgy a háztartásban, mint az egyeseknél ez évben is fennállottak. Az ifjúság tekintélyes része nem tud, sőt sok esetben nem is akar rendszeren fizetési kötelezettségeinek eleget tenni. Hallgatóinknak egyharmad része lelkeszi és tanítói családból kerül ki, akikkel szemben kénytelenek vagyunk megértést, türelmet tanúsítani. A szülők pedig, köztük tekintélyes jövedelemmel rendelkező lelkészek, hallani sem akarnak arról, hogy gyermekeik tartozásait rendezzék, sőt azzal a ténnyel, hogy a theológiára küldték őket, át akarják hárítani a róluk való gondoskodást teljesen az intézetre, illetve az anyaszentegyházra. Vannak emellett teljesen

szegénysorsú, jó igyekezetű hallgatóink is, akikről csakugyan nekünk kellene gondoskodni. A segélyalapok közül egyedül az 50 ezer lejre devalválódott Kilyén-alap kamatozik 1500 Lejt, a többi semmit. A Bethlen-kollégium fej. alapítványából 3200 Lei, a nagyenyedi egyházmegyétől 1260 Lei, a görgényitől 1546 Lei jött e célra, a széki, küküllői és kalotaszegi egyházmegyék segélyei még rendezésre, sürgetésre várnak. A kerülettől e címen semmit sem kapunk, csak a királyhágómelléki kerület nyújtott hallgatóinak 35.600 Lei segítséget. Minthogy a perselypénzből és jölteveink adományából az első félévben csak 24.200 Leit tudtunk kiosztani s a tartozások nem apadtak, kénytelen volt a Tanári Kar a husvétii legációtól való eltiltással megfenyegetni azokat, akiknek 3000 Leien felüli internátus-konviktusi tartozásuk volt. Ekkor azonban az ifjúság maga sietett nehéz helyzetben levő kollégái segítségére s legátumából, amelynek pedig sokféle rendeltetése van, a rendes 3%-on felül még 5%-ot szavazott meg az önsegélyző pénztár javára. Ez aztán annyi segélyt, illetve kölcsönt adott a megszorultaknak, hogy őket legációba bocsáthattuk. Az Ifj. Egylet egykori kölcsön-pénztára már két év óta mint segélyegylet működik s ez évben pld. 23.767 Lei segélyt és 9984 Lei gyorskölcsönt tudott tagjainak utalványozni. Ha megemlíjük még azt, hogy a betegsegélyző pénztár 5573 Lei értékű gyógyszerral és 4800 Lei kórházi segéllyel támogatta hallgatóinkat, azt kell mondanunk, hogy ifjúságunk segélyezése elsősorban belkörüleg történik, ami még távolról sem megnyugtató megoldás. Szerencsére jölteveink irgalmasságából közvetlenül a vizsgák előtt még 50.952 Leit oszthattunk ki, enélkül sok index lezáratlan maradt volna.

Háztartásunk évvégi számadatai a következők:

Konviktusi díj a mult évi hátralékkal együtt	537.797 Lej
Ebből befolyt	<u>370.667 „</u>
Hátralék	167.130 Lej
Internátusi díj a mult évi hátralékkal együtt	404.104 Lej
Ebből befolyt	<u>221.452 „</u>
Hátralék	182.652 Lej

Összes hátralék tehát 349.782 Lej, ami 34.997 Lejvel több, mint a mult év végén. Ennek oka a díjmelés és a hanyag fizetések mellett a beérkezett segélyek csekély volta. Legsürgősebb teendők tehát a konviktus évenkénti deficitének elenyésztetése és a segélyezés megnyugtató rendezése.

c) Tan- és nevelőeszközök.

a) A tanulmányozás eszközei gyanánt intézetünkben a hallgatók rendelkezésére áll a könyvtár és annak olvasóterme. Sajnos, még mindig nem vagyunk abban a helyzetben, hogy hallga-

tóinknak megfelelő tanulmányozó helyiséget, szemináriumi helyiségeket bocsáthassunk rendelkezésre., könyvtárunk is sok hiányosságot mutat abban, hogy jelentős és a tanulmányozáshoz mindennapi használatra szükséges művek nem voltak olyan példányszámban beszerezhetők, hogy mindenkinek rendelkezésére álljanak. Az intézet épületének végleges és alapos berendezése lenne szükséges ahhoz, hogy a szemináriumi helyiségek és könyvtárak, valamint egy megfelelő nagyobb tanulmányozó helyiség iránti igényeknek meg tudjunk felelni, ezt a berendezést azonban anyagi eszközök híján egy időn belül aligha lesz képes intézetünk végrehajtani.

b) Könyvtárunk állapotáról a könyvtár felügyelő professzora a következőket jelenti: 1934—35 ik iskolai év végén könyvtárunk állománya 20.661 mű 32.425 kötetben. Ez évi gyarapodás 95 mű 121 kötetben. Ebből vásárlás 48 mű 59 kötetben. Adományozás útján kaptunk 52 művet 67 kötetben. Adományozók: Barth Karl 4 mű 4 kötetben, Brunner Emil 8 mű 8 kötetben, Buxtorf Karl 2 mű 5 kötetben, Calvers Vereinbuchhandlung 2 mű 2 kötetben, Csernák Béla 1 mű 1 kötetben, Dr. Dávid György 2 mű 2 kötetben, Gyulafehérvári Református Egyházközség 1 mű 1 kötetben, Hegyi András 1 mű 1 kötetben, Hegyi István 1 mű 1 kötetben, Dr. Imre Lajos 1 mű 2 kötetben, Istók Sándor 1 mű 1 kötetben, Kolozsvári Református Kollégium 2 mű 5 kötetben, Cs. Lázár László 1 mű 1 kötetben, Magyar Tudományos Akadémia 1 mű 1 kötetben, Máthé Sándor 2 mű 2 kötetben, Manner Adolf 5 mű 9 kötetben, Dr. Mátyás Ernő 1 mű 1 kötetben, Molnár Ferenc 1 mű 1 kötetben, Dr. Révész Imre 3 mű 3 kötetben, Schlatter Adolf 4 mű 5 kötetben, Schwarcz Rudolf 1 mű 2 kötetben, Stickelberger Eduard 1 mű 1 kötetben, Dr. Tavaszy Sándor 3 mű 5 kötetben, Thurneysen Eduard 4 mű 4 kötetben.

Folyóiratok közül a következők jártak könyvtárunkba: Református Szemle, Az Út, Kiáltó Szó, Erdélyi Múzeum, Nyugat, Pásztortűz, Erdélyi Fiatalok, Református Család, Én Kicsinyeim, Reformátusok Lapja, Unitárius Közlöny, Keresztény Magvető, Magyar Nép, Ifjú Erdély, Protestáns Szemle, Református Élet, Lelkipásztor, Református Lelkipásztor, Református Jövő, Református Ifjúság, Református Egyházi Élet, Szabad Szó, Erdélyi Szemle, Egyház és Misszió, Reformátusok Lapja, Református Hiradó, Egyházi Közélet, Egyházi Ujság, Harangszó, Dunántuli Protestáns Lap, Magyarosan, Magvető; Le Christianisme Social, Foi et Vie, Revue d'histoire et de Philosophie Religieuse, Zeitschrift für Theologie u. Kirche, Evangelische Theologie, Zeitschrift für syst. Theologie, Zeitschrift für Kirchengeschichte, Zeitschrift für Neutestament, Reformierte Schweizer Zeitung, Kirchenblatt für die Reformierte Schweiz, Reformierte Kirchenzeitung, Säemann, Evangelisches Missionmagazin, Maandbericht, International Christendom, The Light, The Outlook of Missions, The Evangelical Quarterly, Reformed Church Messenger. Összesen tehát 46 folyóirat, melyből magyar nyelvű 32, idegen nyelvű 14.

Az olvasószobába kitett művek évi szaporulata 10 kötet. Így a tanulmányozók számára 202 műből, 484 kötetből álló kézikönyvtár áll állandóan a rendelkezésükre. Könyvtárunk év végi jelentésében meg kell emlékeznünk arról, hogy két nagyobb adományozás történt ez év folyamán könyvtárunk részére: Hegyi András körtvefaji lelkész hagyatékából és a Theologus Ifjúsági Olvasókör adományából. Mindkettőnek az anyaga most van rendezés és feldolgozás alatt.

c) A tanulmányozást jelentősen előmozdította, hogy hallgatóink az Erdélyi Múzeum levéltárában erdélyi főúri családok levéltárainak ref. egyházi vonatkozású anyagából másolásokat végeztek dr. Nagy Géza professzor irányításával, Kelemen Lajos tanár vezetése mellett. Ezt a munkát a II. éves hallgatók végezték. Mindkét professzornak e helyen is köszönetet mondunk ezen értékes munka vezetéséért.

II.

Az intézet működése.

A) Adatok az 1934—35. iskolai év történetéhez.

1. A tanév dátumai. Intézetünkben az iskolai évet 1934 szept. 30-án, vasárnap nyitottuk meg a szokott ünnepélyes keretek között, mely alkalommal imádkozott és Igét hirdetett dr. Tavasz Sándor theol. professzor, majd az újonnan felvett hallgatók tették le a fogadalmat s az igazgató tartotta meg évmegnyíló értekezését „Egység és békeség“ címen, mely jelen Értesítő elején olvasható. Végül a főtiszteletű Püspök Úr, aki csak előtte való nap érkezett haza s szintén megjelent az ünnepélyen, intézett buzdító szavakat az ifjúsághoz. Az előadásokat október 4-én kezdtük meg, miután szept. 24—25-én a javító pólkollokviumokat, az alapvizsgálatot 26—27-én, a minősítő vizsgálatot szept. 28-án megtartottuk s a hallgatókat szept. 28. és 29. napjain beirtuk.

Október 4-étől egész éven át minden nagyobb zavarás nélkül folyt a munka az intézetben. Az első félévi kollokviumokat január 21—30-ig tartottuk meg, a második félévi előadások febr. 5-én kezdődtek és folytak május 25-éig, mely naptól június 15-ig a második félévi kollokviumokat tartottuk. A karácsonyi szünet dec. 20-tól jan. 3-ig, a húsvéti ápr. 12-től 29-ig, a pünkösd pedig jun. 8—12-ig terjedt. Január havában ismét hosszabb szünetet kellett tartanunk a fűtőanyag beszerzésének nehézségei miatt. Fájdalmasan zavarta meg az iskolai évet dr. Kecskeméthy István professzor januárban fellépett súlyos betegsége, mely őt a további munkában legalább is egyelőre megakadályozta, úgy, hogy óráit belső helyettesítéssel láttuk el.

Az iskolai évet június 16-án zártuk be ünnepélyes istentisztelettel, melyen az Igét hirdette és imádkozott dr. Makkai Sándor püspök úr, majd a jutalmak és pályadíjak kiosztása következett, utána az igazgató tartotta meg évzáró beszédét s a IV. évet végzett hallgatók, a Püspök Úr jelenlétében kibocsáttattak, aki őket az egyházkerület joghatósága alá átvette.

2. Nyári munkaprogramm. Szabályzatunk értelmében minden hallgató a kiszabott nyári munkaprogrammot köteles volt elkészíteni, mely feladatnak hallgatóink általában jól, igen sokan közülük pedig öröndetes lelkiismeretességgel és alaposséggal feleltek meg. A tanári kar a legjobb munkákat az idén is pénz-, illetve

könyvjutalommal és dicsérettel tüntette ki. A nyári munkaprogramm a következő volt:

A theologiai Szabályzat 244. §-a a következőket tartalmazza: „Minden theologus ifjú a nyári szünidők alatt abban az egyház-községben, amelyben a nyár folyamán tartózkodik, köteles valami munkát végezni a lelkész kívánságára és felügyelete alatt. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, segédkezés a lelkészi irodában, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, vallásos estélyek rendezésében segédkezés, énektanítás stb., ami legalább heti 4 órai munkaidőt jelent. Az erről szóló bizonyítvány a beiratkozáskor bemutatandó.”

I. Ez alapon köteles minden theologus *gyülekezeti munkát* végezni a fent említett, vagy más, a lelkész által kijelölt munkakörökben. Ajánlatos, ahol nincsen, az iratterjesztés megindítása, vagy fellendítésében, hívek összeírásában, családkönyvek elkészítésében, vasárnapi iskolai munka beindításában és vezetésében való segédkezés.

Az 1927—28. évi theologus konferencia kimondotta:

a) Mindenki köteles a nyár folyamán a szomszédságában lévő *szórványok* gondozásában segédkezni. Nemcsak azok, akik erre a munkára külön is jelentkeztek.

b) Ajánlatos a *szomszédos gyülekezetet* is támogatni, ha ott nem lenne vakációzó theologus. Így különösen lehet ajánlkozni istentiszteletek tartására, ha valamelyik lelkészi állás nincs betöltve és beszolgálással nem lehet minden vasárnap istentiszteletet tartani.

c) Szükséges segédkezet nyújtani az *iratterjesztés* propagálásában és megindításában vidéken is.

d) *Nagyobb gyülekezetek szélein* alakult új települések hivei összeírandók és gondozandók. Különös gond és tanulmány fordítandó a munkástelepekre. Ezeknek az embereknek lelkivilágát és egyházzal való felfogását érdemes külön tanulmány tárgyává tenni.

Természetesen mindezek a munkák az illetékes lelkészek beleegyezése alapján történnek.

Minden gyakorlati munkáról alapos *munka-napló* vezetendő. A lelkész által láttamozott munka-naplót tanév elején mindenki köteles bemutatni. Mindenki köteles a lelkészének írásban számolni be végzett munkájáról, tapasztalatairól és közben felmerült terveiről.

A munka-napló mellett az összes munkákról szóló *szolgálati bizonyítvány* bemutatása is kötelező.

II. *Tudományos munka*: A másodéves hallgatók elolvassák és kivonatolják: Dr. Ravasz László: „A gyülekezeti igehirdetés c. műve III. és IV. részét és Dr. Makkai Sándor: „Az öntudatos kálvinizmus” című művét.

Tanulmányt készítenek: Kálvin „Institutio”-jának predestinációra vonatkozó tanításáról.

A harmadéves hallgatók elolvassák és kivonatolják: Dr. Jancsó

Benedek: „Erdély története“ és *Dr. Imre Lajos*: „A falunevelés irányelvei“ és „A falu művelődése“ vagy *Dr. Tavasz Sándor*: „Lét és valóság“ című művét.

Tanulmányt készítenek: Az egyház és állam viszonyáról a Második Helvét Hitvallás és Kálvin „Institutio“-ja alapján. Ezenkívül megcsinálják közösségük szociográfiai képét, különös tekintettel a Regátba vándorlásra, a háború hatásaira és a háboru utáni egyházszerző mozgalmak eredményeire. (Felhasználható az „Erdélyi Fiatalok“ által kiadott kisebb vagy nagyobb kérdőív.)

A negyedéves hallgatók elolvassák és kivonatolják: *Járosi Andor*: „Német liturgiai reformmozgalmak“ című művét s tükrében egyházunk új liturgiájára megjegyzések, vagy *Dr. Erdős József*: „Bevezetés az új-szövetségbe“ című művét.

Tanulmányt készítenek: Kálvin „Institutio“-jának első könyvéről.

III. *Szentírással* való alapos foglalkozás elengedhetetlen. A nyári bibliatanulmányozást alább adjuk. A kijelölt kérdések megoldásáról mindenki írásban tartozik beszámolni.

A másodéves hallgatóknak:

1. Az örökélet az őszövetségben.
 2. Messiási jövendölések az őszövetségben.
 3. Pál apostol leveleinek gyűlekezetei.
 4. Példázatok az evangéliumban.
- Ezekből két tétel dolgozandó ki.

A harmadéves hallgatóknak:

1. A synoptikusok christológiája.
 2. Dávid zoltárainak esztétikai jellemzése.
 3. Sakramentumaink református felfogásának és gyakorlatának bibliai bizonyítékai a teljes Szentírás alapján.
- Ezekből egy tétel kidolgozása elég.

A negyedéves hallgatóknak:

1. Ézsaiás próféta ethikája.
 2. Krisztus, mint áldozati bárány az Ó- és Újtestamentumban.
 3. Lehet-e beszélni Pál misztikájáról s van-e hatása a keleti misztérium-vallásoknak Pál theológiájára.
 4. A korinthusi gyülekezet képe a Pál levelei alapján.
- Ezekből két tétel dolgozandó ki.

3. **Akadémiai istentiszteletek.** Fakultásunk dísztermében ebben az évben is minden vasárnap megtartottuk október 31-étől egészen Szentháromság vasárnapjáig, azaz június 16-ig akadémiai istentiszteleteinket elsősorban hallgatóink és az azt látogatni szokott gyülekezet számára. Hallgatóink, valamint az egyetemi református ifjúság tagjai közül sokan és a kolozsvári gyülekezet sok tagja látogatta ez istentiszteleteket, amelyekből befolyt persely-

pénzt, az egész év folyamán 10.171 Lejt, szegénysorsú hallgatóink segélyezésére fordítottuk. Az istentiszteletek terve a következő volt:

I.

A reformáció emléknapjától ó-év utolsó napjáig.

(1934 október 31-től december 31-ig.)

1. Október 31. Szeretlek, Uram, én erősségem!	
18. Zsoltár 2—3.	<i>Dr. Gönczy Lajos.</i>
2. November 4. Jelentsd meg Uram az én végemet!	
39. Zsoltár 5—8.	<i>Dr. Imre Lajos.</i>
3. November 11. Kicsoda olyan, mint Isten?	
89. Zsoltár 9—14.	<i>Járosi Andor.</i>
4. November 18. A nyomorúság vége. Ésaías	
40:1—10.	<i>Dr. Kecskeméthy István.</i>
5. November 25. Erősítsétek a lankadt kezeke!	
Ésaías 35:3—4.	<i>Dr. Nagy Géza.</i>
6. December 2. (Advent.) Az Új szövetség napja.	
Jeremiás 31:31—34. (Úrvacsoraosztással.)	<i>Dr. Tavaszy Sándor.</i>
Agendát mondott	<i>Maksay Albert.</i>
7. December 9. Mit hoz az Úr napja? Mala-	
kiás 4:1—3.	<i>Maksay Albert.</i>
8. December 16. A szabadulás öröme. 126.	
Zsoltár.	<i>Dr. Makkai Sándor, püspök.</i>
9. December 23. Prófétát támaszt az Úr.	
V. Mózes 18:15—19.	<i>Dr. Gönczy Lajos.</i>
10. December 25. (Karácsony.) Megjelent Isten	
üdvözítő kegyelme. Titus 2:11—14.	<i>Dr. Makkai Sándor, püspök.</i>
(Úrvacsoraosztással.) Agendát mondott	<i>Dr. Imre Lajos.</i>
11. December 30. Vágyódás a mennyei hazába.	
II. Kor. 5:1—10.	<i>Dr. Tavaszy Sándor.</i>

II.

Újév első napjától husvét vasárnapig.

(1935 január 1-től április 21-ig.)

12. Január 1. Újév. Reménységben tartattunk	
meg. Róm. 8:24—27.	<i>Dr. Imre Lajos.</i>
13. Január 6. Nem az igazság cselekedeteiből,	
hanem irgalmaságból. Titus 3:4—7.	<i>Dr. Nagy Géza.</i>
14. Január 13. Élő, szent és Istennek kedves	
áldozat. Róm. 12:1—5.	<i>Maksay Albert.</i>
15. Január 20. Róm. 12:6—16. A hitnek sza-	
bálya szerint.	<i>Dr. Tavaszy Sándor.</i>
16. Január 27. Magatokért bosszút ne álljatok.	
Róm. 12:17—21.	<i>Járosi Andor.</i>
17. Február 3. A törvénynek betöltése. Róm.	
13:8—10.	<i>Dr. Gönczy Lajos.</i>
18. Február 10. Kol. 3:12—17. Isten választot-	
tainak öltözete	<i>Dr. Imre Lajos.</i>
19. Február 17. Félelemmel töltsetek jövevény-	
ségeitek idejét. I. Pét. 1:16—21.	<i>Borbáth Dániel.</i>
20. Február 24. Valami módon méltatlanná ne	
legyek. I. Kor. 9:24—27.	<i>Maksay Albert.</i>

21. **Március 3.** A mindennél nagyobb szeretet. I. Kor. 13. *Dr. Nagy Géza.*
22. **Március 10.** Böjtfővasárnap. Hiába ne vettétek legyen a kegyelmet. II. Kor. 6: 1—10. *Dr. Imre Lajos.*
 Úrvacsorai ágendát mondott *Dr. Gönczy Lajos.*
23. **Március 17.** Mindinkább gyarapodjatok. I. Thess. 4: 1—7. *Dr. Gönczy Lajos.*
24. **Március 24.** Mint világosság fiai járjatok. Eféz. 5: 1—8. *Dr. Tavaszy Sándor.*
25. **Március 31.** Nézvén a hitnek Fejedelmére. Zsid. 12: 1—2. *Járosi Andor.*
26. **Április 7.** A jövőendő javak Főpapja. Zsid. 9: 11—15. *Borbáth Dániel.*
 Maksay Albert.
27. **Április 14.** Megalázta magát. Fil. 2: 5—8.
28. **Április 19.** Nagypéntek. Fájdalmak férfია, betegség ismerője. Ésa. 53: 3—9. *Dr. Nagy Géza.*
29. **Április 21.** Husvétvasárnap. Ne régi kovással ünnepeljünk. I. Kor. 5: 6—8. *Dr. Imre Lajos.*
 Úrvacsorai ágendát mondott *Dr. Tavaszy Sándor.*

III.

Quasimodo vasárnapjától Szentháromság-vasárnapig

(1935 április hó 28-tól junius 16-ig.)

30. **Április 28.** Ami Istentől született, legyőzi a világot. I. Ján. 5: 4—5. *Maksay Albert.*
31. **Május 5.** Az igazi szeretet. Ján. 15: 12—13. *Dr. Gönczy Lajos.*
32. **Május 12.** Jót cselekedve és mégis szenvedve túrni. I. Pét. 2: 11—20. *Borbáth Dániel.*
33. **Május 19.** Szelidséggel fogadjátok az Igét. Jak. 1: 21. *Járosi Andor.*
34. **Május 26.** Az Igének megtartói legyetek. Jak. 1: 22—25. *Dr. Imre Lajos.*
35. **Május 30.** (Áldozó csütörtök.) Krisztus mennybemenetele. Csel. 1: 9—12. *Dr. Gönczy Lajos.*
36. **Junius 2.** A kegyelmi ajándékokkal jól sáfárokodjatok. I. Pét. 4: 10—11. *Dr. Tavaszy Sándor.*
37. **Junius 9.** (Pünköst.) Mikor a pünköst napja eljött. Csel. 2: 1—8. *Dr. Nagy Géza.*
 Úrvacsorai ágendát mondott *Dr. Imre Lajos.*
38. **Junius 16.** (Szentháromság-vasárnap. A Theol. Fakultás évzáró ünnepélye.) A világról. Róm. 11: 33—36. *Dr. Makkai Sándor.*

4. **Akadémiai estélyt** ez évben az ostromállapot miatt nem tarthattunk. Még okt. 31-iki ünnepélyünket sem tarthattuk meg, mert beadott kérésünk az engedélyezés iránt elkallódván, az engedély nem érkezett meg. Két adventi istentiszteletet tartottunk, az elsőt előadást Körösi Csoma Sándorról tartott *Maksay Albert* professzor, szavalt *Nagy István* theol hallgató, énekelt a Fakultás énekkara, a liturgikus részt végezte *dr. Imre Lajos*. A másodikon *dr. Nagy Géza* emlékezett meg *Alvinczy Péterről*, ezenkívül szavalt és énekszámok, bibliaolvasás és imádság képezték ennek is a programját. A liturgikus részt végezte *Maksay Albert*.

5. **Konferenciák.** a) *Az első éves hallgatókkal szokás sze-*

rint megtartottuk az éveleji konferenciákat, amelyek célja az volt, hogy a theológiára jöttüket megismertessük azokkal a követelményekkel, amelyeket eléjük az intézet élete, munkája és a hivatás állít. Az első megbeszélést *dr. Tavaszy Sándor* a theol. tanulmányozás feltételeiről és módjairól, a másodikikat *dr. Nagy Géza* int. konv. felügyelő professzor és a szénior, az intézeti és szorosabban az internátusi életéről, a harmadikat az igazgató a lelkipásztori hivatásról, az arra való előkészületről, a lelki élet ápolásáról tartotta.

Az év elején a lelkészi vizsgálatok alatt a tanári kar tagjai elfoglaltsága miatt előadások nem tartatván, okt. 1—3. napjain az ifjúság a szénior, okt. 2-án *dr. Tavaszy Sándor* vezetésével kiránduláson vett részt, ahol különféle kérdéseket beszéltek meg.

b) Rendes *theologus-konferenciánkat* január 31., febr. 1—2. napjain tartottuk meg, az alábbi programmal:

Január 31, csütörtök.

D. e. 1/210—10. Áhitat. *Bányai Ferenc* ifj. elnök. — 10—12. A szórványok kérdése. (Megbeszéléssel: *Földes Károly*.) — D. u. 4—1/26. Theol. életünk tanulmányi nehézségei. Konferenciái csoportokban. Vezetik: *Dr. Tavaszy Sándor, Dr. Imre Lajos, Dr. Gönczy L., Dr. Nagy Géza, Maksay Albert, Farkas Jenő* szénior. — 6—7. Tudományos és gyakorlati munka a lelkipásztor életében. (Előadás: *László Dezső*.)

Február 1, péntek.

D. e. 1/210—10. Áhitat: *Horváth István* IV. é. theol. hallg. — 10—12. Az ébredés középpontjában. (Megbeszéléssel: *Dr. Makka Sándor*.) — D. u. 4—1/26. A theologusok, mint gyülekezet. (Konf. Csoportokban.) Vezetők a fentiek. — 6—7. Kálvinista modernség. (Előadás: *Dr. Tavaszy S.*)

Február 2. szombat.

D. e. 1/210—10. Áhitat. *Gudor Lajos* IV. é. theol. hallgató. — 10—12' A fegyelem az egyház életében. (Megbeszéléssel: *Dr. Gönczy Lajos*.) — 12—1' Az egyh. énekeskönyvünk bírálata zenei szempontból. (Előadás: *Delly Szabó Géza*.) — 5—6. Református templomstylusok. (Előadás: *Debreczeni László*.) — 1/27—1/28. A nőkérdés a theologus életében. (Konferencia csoportokban.) *Dr. Mester Gábor, Dr. Koronka István, Dr. Parády Kálmán*.

c) *Tudományos theologiai konferenciát* is tartottunk ez évben Târgu-Mureş-en 1935 március 13—16. napjain. Különösen jelentőssé tette a konferenciát, hogy *D. Brunner* Emil zürichi theol. professzor, theológiánkat meglátogató útjában a theol. tud. konferencián két előadást is tartott. A konferencia programja a következő volt:

Március 13, szerda.

D. e. 8.30—10. Bibliatanulmányozás. I. Péter 4:12—19. — 10—11.15. Exegetikai szempontok a Jelenések könyvéhez. *Maksay Albert*. — 11.45—1. A legmostohább idők az erdélyi református egyház történetében, különös tekintettel néhány lelkipásztor életére: *Dr. Nagy Géza*. — D. u. 5—7. A lelkipásztorok együttműködése. *Pálffy Károly*.

Március 14, csütörtök.

D. e. 8.30—10. Bibliatanulmányozás. I. Péter 3:8—17. — 10—11.15. A belmissziói és iskolai munka viszonya. *Dr. Imre Lajos*. — 11.45—1. Ma hogyan prédikálunk? *Dr. Gönczy Lajos*. — D. u. 5—7. A presbiterek nevelése.

Március 15, péntek.

D. e. 8.30—10. Bibliatanulmányozás. I. Péter 1:13—25. — A Szentlélek, *D. Brunner Emil.* — D. u. 3—4. Az oxfordi mozgalom. *D. Brunner Emil.* — 1/25—6. Faj, nép és nemzet etikai megítélése. *Dr. Tavaszy Sándor.* — 6—1/28. A lelkipásztor közéleti etikája. *Br. Kemény János.*

Március 16, szombat.

D. e. 8.30—10. Bibliatanulmányozás. I. Péter 1:3—12. — 10—12. A konferencia tanulságai. *Dr. Imre Lajos.* — 12^{1/2}—1 Bezáras.

Ezen a konferencián intézetünk hallgatói közül 15-en vettek részt, kettő közülök gyalog tette meg a 100 km-es útat a konferencia helyére, hogy az ottani előadásokat s főleg a Brunner professzor ottani előadásait meghallgassa.

6. Praecések és bibliórák. Intézetünk a maga feladatát sohasem nézte úgy, hogy az kimerül a theologiai tudományok előadásában, hanem mindig lelkén igyekezett viselni a theologus ifjúság lelki nevelésének nagy kérdését is. Ezért az eddig is szokásban volt alkalmakat igyekeztünk ez évben is megadni az ifjúságnak a lelki elmélyülésre és Isten Igéjében való elmerülésre.

Erre a célra szolgáltak első sorban a *mindennapi praecések*, melyeket minden reggel 8—¹/₄9 óráig a diszteremben tartottunk s az ifjúság tagjai beosztás szerínt végeztek azon szolgálatot.

Hetenként egyszer, szerdán este csoportokban gyűltek össze az intézet hallgatói *bibliórákra*, mely csoportok, a tanári Kar tagjai és a szénior vezetésével a személyes élet és az egyház súlyos kérdéseit tárgyallák az Ige alapján. A baráti találkozásnak és testvéri segítségnek, az újabb munkák és feladatok meglátásának, az imádságban való közösségnek áldott órái voltak ezek.

Emellett *minden szombat este* az intézet professzorai beosztás szerint szolgáltak a szombat esti praecesenken, melyeken az ifjúságon kívül a professzorok, néha családtagjaikkal együtt, mind résztvettek. Szombat esténként a Zsoltárok könyve alapján szólott hozzánk az Ige, még pedig október 4-étől kezdve a karácsonyi, husvéti és pünköszi szünet megszakításával egészen június 15-éig, mely utolsó alkalommal a IV. évet végzett hallgatók vetek búcsút egy bensőséges kis házi ünnepség keretében az intézet ifjúságától és tanári karától. E szombat esti alkalomak áldott eszközök voltak arra, hogy tanár és tanítvány együtt találkozzék Isten Igéjének tanulmányozásában s hisszük, hogy mindazoknak, akik ez intézetben voltak, feledhetetlen emlékei maradnak.

Akadémiai istentiszteleteink során két alkalommal, advent első vasárnapján és böjtfővasárnapján *az Úr szent vacsóráját* is kiosztottuk ifjúságunknak és ezenkívül a gyülekezetnek a három ünnepi alkalommal. Ezeket megelőzőleg kétszer a *bűnbánati hetet* megtartottuk, minden nap este hét óraker, mikor is az intézet professzorai és széniora végezték a szolgálatot.

7. A református nők bibliaköre. Mint évek óta, ez évben is a kolozsvári református úrinők egy csoportja minden hétfőn d. u. 6 óraker bibliórára gyűl össze intézetünk tanácstermében.

A bibliaórákat a theol. professzorokon kívül Székely János, László Dezső vallástanárok, Járosi Andor ev. lelkész theol. m. tanár és az intézet széniora tartották. Ez évben a tárgyalt anyag a közhírhözérő levelekből volt véve.

8. Hivatalos képviselők és üdvözlések. Intézetünk az igazgató, Maksay Albert professzor, Farkas Jenő szénior által képviselve résztvett a helybeli *gör. kel. orthodox theologia* 10 éves jubileumán dec. 6 án.

Résztétét fejezte ki intézetünk *Frint Lajos* ev. szuperintendens felesége halála alkalmából. Hasonlókép résztvétáviratot intéztünk *Sulyok István* püspök úrhoz felesége elhunytakor. Hasonlóképen résztvétünket fejeztük ki *Rácz Lajos* sárospataki theol. tanár, *Hegyi András* és *Kovács Dezső* előlj. tagok elhunytakor.

Üdvözöltük *Sulyok István* királyhágómelléki püspök urat lelkesi szolgálata 50. és *Balogh Elemér* csehszlovákiai dunántúli püspök urat, lelkesi szolgálata 50. évfordulóján.

Intézetünk és tanári karunk tiszteletéről és szeretetéről biztosítottuk mint az intézet régi tanítványait, majd tanárait *Dr. Ravasz László* dunamelléki püspököt kitüntetése, *Dr. Révész Imre* debreceni egyet. professzort a Korvin Koszorú elnyerése, majd akadémiai taggá választása alkalmából.

9. Az intézet életében előfordult nevezetesebb események. a) Súlyos veszteség érte intézetünket *Hegyi András* előljárósági tagunknak 1934 jul. 31-én történt elhunya által. Mint ezen intézet volt növendéke mindig meleg szeretettel és hálával viseltetett az intézet iránt s előljárósági tagsági feladatát is a mindennapin túlmenő hűséggel, az intézet szellemével való belső egyetértésben teljesítette. Hasonló megpróbáltatásban volt részünk *Kovács Dezső*, volt koll. igazgató, előljárósági tag 1935 június 18-án történt halála által. Vele is intézetünk egyik drága barátját, előljáróságunknak régóta hűséges tagját veszítettük el. Fájdalommal váltunk meg tőlük, kérve Istent, hogy adjon testüknek nyugalmat a földben, lelküknek boldog örvezendést az Úr szemtől szembe való látásában.

b) Jelentős esemény intézetünk életében is az 1935 március 13—16. napjain tartott *theol. tudományos konferencia*, amelyet az egyházkerület megbizásából intézetünk rendezett. Ezen a konferencián 130 lelkész vett részt s találkozott a tudományos kérdések és gyakorlati életfeladatok tüzeben. Áldott találkozás volt ez, amelyben új felkészültséget, elhívást és erőt merítettünk Isten Igéjével való foglalkozásból, a theologiai tudomány indításaiból és azon feladatok meglátásából, amelyek ott előttünk állottak. Szomorúan nélkülöztük a konferencia vezetésében, a tárgyalások irányításában a Püspök Urat, aki betegsége miatt nem lehetett közöttünk.

Különösen jelentős volt ez a konferencia azért, mert megjelent rajta *D. Brunner* Emil, a zürichi theol. fakultás professzora, akinek a *Szentlélekről* és az *Oxfordi Mozgalomról* szóló két előadásában a tudós theologus és a mélységesen hívő keresztyén lélek

tett bizonyosságot a ref. hit és élet nagy tényeiről. Az intézet hallgatóinak külön is tartott előadást s ennek kapcsán a hallgatókkal megbeszélést folytatott. Intézetünk és hallgatói szelleme és theologiai érdeklődése feletti örömeinek és megelégedésének adott kifejezést s meleg, testvéri búcsú után utazott tőlünk haza.

c) Tanári karunk képviselőjében dr. Gönczy Lajos és dr. Imre Lajos vettek részt a Budapesten 1935 febr. 22—23 án tartott *theol. tanári konferencián*, ahol theol. tudományos kérdések mellett a theologiai tanterv kérdései felett folytak megbeszélések.

10 Fontosabb főhatósági és tanári kari határozatok.

1. A Mélt. Igazgatótanács 7095—1934 III. sz. alatt az erdélyi férfi-hallgatók számát 15 ben korlátozza s a leckepezés szedését továbbra is elrendeli. (T. Kar 137—1934.)

2. A Mélt. Igazgatótanács a vizsgadíjak mérsékléseért beadott kérést 7094 sz. alatt elutasítja. (T. Kar 138—1934.)

3. A Mélt. Igazgatótanács 9664—1934 III. sz. a. szabályozza lelkészképesítő bizonyítványok másodpéldányai kiállítását. Ref. Szemle 28—29. sz. (T. Kar 191—1934.)

4. A Mélt. Igazgatótanács megengedi 8 királyhágómelléki hallgató felvételét 9762—1935 III. sz. alatt.

5. Előjáróság t. kar határozata elfogadásával felterjesztést intéz a Mélt. Igazgatótanácshoz az egyh. ker. lelk. értekezlet megalkotása tárgyában. (Előlj. 41—1934.)

6. A tanári kar megállapította a külföldre menő hallgatók vizsgálata anyagát. (171—1934.)

7. A Ref. Lelkipásztorok Baráti Szövetsége felkérésére összeállította a t. kar egy egyházmegyei könyvtár számára szükséges könyvek jegyzékét, mely azután a Ref. Szemlében közzététett. (227—1934.)

8. A Dr. Kecskeméthy István professzori működésének 40., születésének 70. fordulójára készült emlékkönyv Theologiai Tanulmányok c. alatt megjelent. (235—1934.)

9. A t. kar elhatározta, hogy az I. éves hallgatók kötelesek az év folyamán tanulmányozni a t. kar által kijelölendő magyar nyelv- és irodalomtörténetet s erről a minősítő vizsgán be kell számolniuk. (212—1934.)

10. A t. kar rokonszenvenyilatkozatot tett D. Karl Barth bonni professzornak állásából való felfüggesztése alkalmából. (246—1934.)

11. A theol. tudományos konferencia terve előkészített. (8—1935.)

12. A külföldről egy bizonyos időszakra theológiánkra jövő, külföldi illetőségi helyükre ismét visszatérő hallgatóknál csak azon tárgyakból kívánja meg a különbözőzeti kollokviumokat, melyek az illetők esetleges vizsgáinak tárgyaiként szerepelnek. (20—1935.)

13. A t. kar kimondja, hogy kollokviumokat rendkívüli időben nem fogad el, lecke-könyvek lezárása csak félévnek végén esz-közölhető s így a legációválasztásokon időközben szerzett jegyek be nem számíthatók. (94—1935.)

14. A hallgatók félévi számbavétele megejtetelt. (24—1935 és 126—1935.)

11. **Intézeti adminisztráció.** Az intézet belső igazgatását az intézet officiumokkal megbízott professzorai végezték. Ebben a munkában a számára kijelölt munkakörben értékes segítséget nyújtott intézetünk háznagya: Bekess Károly, aki az intézet anyagi és gazdasági ügyeiben hűséges és fáradhatatlan munkásságot végzett. Az igazgatói iroda ügykezelését az igazgató mellett Farkas Jenő szénior és az igazgató mellé beosztott titkár, Farkas Sándor III. éves hallgató végezték. Iktatásra került ez évben összesen június 25-ig 110! ügydarab, melyek mind el is intéztettek. Tanári kari ülés volt 1934 július 1-től 1935 július 5-ig 14, előjárósági gyűlés kettő.

B) Fegyelem, irodalmi munkásság, oktatás, nevelés.

I. Fegyelem.

1. Az intézet professzorai között, mint eddig, ebben az évben is testvéri jó viszony állott fent, mint olyanok között, akik együtt-munkálkodnak és együtt tusakodnak Isten országa szolgálatában.

2. Az ifjúság fegyelmi állapota ez évben nem volt teljesen kielégítő. A hallgatók nagy többsége engedelmesen alávetette magát az intézet szabályainak, különösen az internátusi szabályzatoknak is, voltak tekintélyes számban olyanok, akik ezeket a korlátozókat és a szabályokat nemcsak kényszerűségből elfogadták, hanem azokban Istennek azt az eszközt is felismerték, amely által teológus éveik alatt a keresztyén fegyelem és rend követelményeihez hozzászoknak s azokat majd lelkipásztori életükben megvalósíthatják és hirdethetik. Ezekon kívül volt azonban egynehány, akik egy eddig jóformán idegen szellemet hoztak magukkal, a pénzzel való könnyelmű bánás, kölcsönkéregetés és a kölcsönök meg nem adása szellemét. A tanári kar egyes tagjaiban is, a hivatalos szerveken kívül is, igyekezett mindent megtenni, hogy az ifjúságot ettől a káros és a mi számunkra ma egyenesen veszedelmes szellemtől megóvja, részben külső kényszerhez is folyamodva és szigorú dorgálással és büntetéssel irtani ezt a gyomot, részben a belső építés és nevelés munkájával megmutatva az ifjúságnak azt, hogy az anyagi javakkal való bánásmód és azokkal való élés a keresztyén ember és keresztyén lelkipásztor, de egész egyházunk életében milyen súlyos és döntő ismérve ma annak, hogy egész életünket igazán Isten szolgálatába, az Ő adományaival, az Ő dicsőségére való sáfarkodás céljaira szenteltük-e?

Súlyosabb vétség kettő fordult elő, mindkettőnek idejekorán való kilépéssel sikerült menekülnie az eltávolítás veszélye elől. Az ifjúság birósága is intézett el, főként a fent említett, a könnyelmű költségek és adósságcsinálás hibájába tartozó eseteket s ezekben minden esetben szigoruan és határozottan ítélte. Szükséges azonban meglátnia az ifjúságnak azt is, hogy a bűnös elítélése

csak egyik oldala a dolognak, a másik, a nehezebb és felelősségteljesebb az, hogy az ifjúság, mint testvéri közösség, igyekezzék vissztéríteni a bűnöst az ő útjáról s megmutatni annak az igaz megtérés módját. Még mindig több sajnós az ifjúságban a bűn feletti megbotránkozás, a mások bűnei felett való felháborodás, mint az a kétségkívül nehezebb törekvés, hogy az erkölcsi törvény kérlelhetetlen szigorúsága felett úgy örködjék, hogy azt másoknak is élete alapjává igyekezzék tenni.

A tanári kar a maga minden irányu munkájában, személyes beszélgetésekben úgy, mint bibliai órákon, konferenciákon arra törekszik, hogy az ifjúság nevelésének és önnévelésének ezeket a kérdéseit igazán az ifjúság kérdéseivé tegye s megmutassa, hogy ezek a kérdések nemcsak egyének, nemcsak a theologus ifjúság, hanem egész egyházunk jövőjére kihatólag fontos és életbevágó kérdések.

II. Tanárok irodalmi munkássága.

Dr. Kecskeméthy István. A „Kis Tükör“ c. családi lap felelős szerkesztője és kiadója. Jelenleg az Ószövetség fordításán dolgozik.

Dr. Tavaszy Sándor. Önállóan megjelent „A nemzeti élet és művelődés fő kérdései“ c. dolgozata. Az Erdélyi Helikon folyóiratban megjelent tanulmányai: „Az erdélyi magyar tudományos élet útja“ (októberi szám), „Etikai szempontok a románság és magyarság viszonyának megítéléséhez“ (novemberi szám), „Az élő falú“ (februári szám), „Mikó Imre“ (áprilisi szám). Az Erdélyi Múzeum folyóiratban megjelent: „Tudományos feladataink, tekintettel az Erdélyi Múzeum Egyesület hetvenötéves multjára“ (az 1935. évi 1—2. számban). „Theologiai tanulmányok“ c. Kecskeméthy-féle emlékkönyvben: „Az igazságos Isten könyörülő Isten“ c. tanulmány, valamint az Erdélyi Múzeum Egyesület brassói vándorgyűlésének emlékkönyvében: „A világnézeti kérdések új bedlítése.“ Ezeket kívül több kisebb és nagyobb cikk a Kiáltó Szó-ban, a Pásztortűz-ben, az Erdélyi Helikon-ban és az Erdélyi Múzeum-ban.

Dr. Imre Lajos. Szerkesztette Az Út c. lelkipásztori és nevelői folyóiratot. Irodalmi tudományos cikkei ebben és az *Evangelical Quartely*, a *Pásztortűz* és *Helikon* c. folyóiratban jelentek meg. Nagyobb cikkei: „The Significance and use of the doctrine of Predestination in the pastoral work.“ „A predestináció tana a missziói munkában“ (Theol. Tanulmányok c. kötetben.) Önállóan megjelent művei: *Isten és a népek.* Bibliaórai vezérfonal. (Ifjú Erdély kiadása.) *Az Ige és a fegyelem* (Erdélyi Ref. Parochiális Könyvtár.) *Legyetek férfiak!* A ref. ker. férfi Kátéja. (Egyh. ker. iratterjesztés.)

Dr. Gönczy Lajos. Tanulmányai, cikkei, ismertetései jelentek meg „Az Út“, „Kiáltó Szó“ és „Pásztortűz“ c. lapokban. „Az én kicsinyeim“ felelős szerkesztője.

Dr. Nagy Géza. Dolgozatai a Ref. Szemlében, Kiáltó Szóban, a bázeli Kirchenblattban és Az Út-ban jelentek meg. Ezek a kö-

vetkezők: A külmisszió üzenete egyházunknak (Ref. Szemle 1934), Kurze Geschichte der Fakultät, Internatsleben der Studenten (Kirchenblatt für die ref. Schweiz 1934), Zwingli (Kecskeméthy emlékkönyv Kolozsvár 1934), Ker. nacionalizmus és internacionalizmus a lelkipásztori szolgálatban (Az Út 1935), Legátusok (Ref. Szemle 1935), Ein Pionier der Kirchenunion im ungarischen Protestantismus (Alvinczy P. személyisége és theol. álláspontja, Prof. Dr. E. Vischer emlékkönyv Basel 1935).

Maksay Albert. Tanulmányokat, közleményeket írt különböző folyóiratokba. Jelentősebb tanulmánya: *Kőrösi Csoma Sándor tibet-tudományi munkássága*, nyelvészeti és vallástörténeti szempontból. (Az Erd. Múzeum Egyesület brassói vándorgyűlésének évkönyve, 1934). Szerkesztette a *Református Család* ot; szépirodalmi dolgozatai jelentek meg a *Pásztortűz*-ben és az *Erdélyi Helikon*-ban.

III. Tanulási eredmény.

A) A kollokviumok eredményéről az első és második félévben a következő táblázat ad számot:

Évfolyam	I.		II.		III.		IV.		I—IV.	
Félév	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Beiratkozott	33	33	28	29	31	31	35	33	127	126
Kollokviumra nem kötelezett (szabadságot, rendkiv. hallg. külf.)	2	3	—	2	5	5	4	2	11	12
Jeles	9	3	6	6	3	—	5	1	23	10
Jó	13	10	8	10	4	5	8	8	33	33
Elégséges	5	8	8	7	6	1	3	14	22	30
Elégtelen egy tárgyból	—	2	—	—	1	—	3	—	4	2
Elégtelen két tárgyból	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
Nem kollokvált egy tárgyból	2	—	—	1	2	—	3	2	7	3
Nem kollokvált két tárgyból	—	2	—	—	2	5	—	—	2	7
Nem kollokvált több tárgyból	2	4	2	1	8	10	5	3	17	18
Nem kollokvált egy tárgyból sem	—	1	4	1	—	4	2	3	6	11
Kimaradt	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	33	33	28	29	31	31	35	33	127	126

B) Vizsgálatok.

1. *Minősítő vizsgálatok.* Az I. évet végzett hallgatók minősítése céljából a Theol. Szabályzatban megkövetelt vizsgálatot szept. 28 án tartottuk meg azon hallgatók számára, akik a juniusi vizsgálatra nem állhattak elő. Ekkor vizsgálatra állott 5 ifjú, kiket a második évfolyamra felvehetőnek nyilvánított a bizottság.

Az 1934/35. iskolai évben beiratkozott I. éves hallgatók vizsgálatát 1935 június 17-én tartottuk, melyre 31 hallgató közül 18 állott elő, a többi igazoltan marad el a szeptemberi vizsgálatra. A bizottság az előállott 18 hallgatót a II. évfolyamra felvehetőnek minősítette.

2. *Theologiai alapvizsgálatot* három ízben tartottunk. Javító- és pótvizsgálatokat először szeptember 26—27. napjain, mikor is a juniusról igazoltan legnagyobb részt tartozásaik miatt elmaradt 10 hallgató állott vizsgálatra és pedig 5 teljes, 5 pedig javítóra. A vizsgálat eredménye gyanánt jelesen vizsgázott 1, jól 2, elégségesen 5, 3 hó mulva tehető javítóvizsgálatra utasított 2.

A második javító- és pótvizsgálat 1934 dec. 14-én volt, melyre jelentkezett 8 hallgató, kik közül öt teljes és 3 javítóvizsgálatra. A vizsgálat eredménye gyanánt jól vizsgázott 2, elégségesen 3, javított 2 és visszalépett 1 hallgató.

Rendes alapvizsgálatot tartottunk 1935 június 21—22. napjain, erre jelentkezett 18 hallgató. A vizsgálat eredménye volt, hogy a vizsgálatot jeles eredménnyel állotta meg 6, jó eredménnyel 4, elégséges eredménnyel 6, három hó mulva teendő javítóvizsgálatra utasított 1, javított 1 hallgató.

3. *Theologiai szakvizsgálat* (I. lelkészsképesítő vizsgálat) tartott három ízben.

1934 október 1-én tartott vizsgálatra előállott 1 jelölt, ki a vizsgát jó eredménnyel állotta meg.

1934 december 17-én ismét volt pótló vizsgálat, melyen a jelentkezett 5 teljes vizsgálatra állott jelölt közül 4 jó és 1 elégséges eredménnyel vizsgázott.

1935 június 18—11. napjain tartott rendes vizsgálatra állott 13 jelölt közül jeles 2, jó 6, elégséges 5.

4. *Theologiai magántanári vizsgálatot* tartottunk 1935 június 21-én. Ez alkalommal vizsgálatot tettek Nagy József és Tunyogi Csapó András. *Nagy József* a gyakorlati theologiai szakcsoportból Kálvin és művészetek címen nyújtotta be dolgozatát, amelyet a szakbírálok jelentése nyomán a bizottság elfogadott. A dolgozatban a bíráló bár nélkülözte a speciális gyakorlati theologiai szempont érvényesítését azon alapvető kérdések tisztázását, amelyek általában a vallás és a művészet, a református hitvallásnak a művészetrel való kapcsolata, a kálvinizmusnak s magának Kálvinnak a művészetre és különösen az egyházi művészetre vonatkozó felfogását tisztázták volna, elismeréssel adózott a jelölt munkásságának, aki nagy szorgalommal és pontossággal gyűjtötte össze Kálvinnak a művészetekre vonatkozó nyilatkozatait s állította azokat a Kálvin személyiségének megvilágításába, amely forrásgyűjtő munkával hűzgapótló feladatot végzett el. A szóbeli vizsgálaton tanusított tájékozottsága, valamint próbaelődása elismerésével, a bizottság vizsgálatát elfogadta s neki az oklevelet kiadni rendelte.

Tunyogi Csapó András az ószövetségi bibliai tudományok köréből nyújtotta be Az ótestamentomi áldozat című dolgozatát. A szakbírálat szerint a dolgozat komoly tanulmányozás és alapos kutatás eredménye, bár kifejezéseiben tapasztalható nehézségek, stílusának nem elég világos volta, alapvetésének túlméretezettsége nehézkessé tesz. A szóbeli vizsgálat, majd próbaelődása eredménye gyanánt, bizottság a jelölt alapos készültségéről győződött

meg s örömmel képesítette az ószövetségi bibliai tudományok magántanárává.

Mindkét jelöltet, intézetünk új magántanárait, örömmel és szeretettel köszöntjük s kívánunk munkájukra Istentől áldást és sikert.

IV. Órarend és elvégzett anyag az 1934—35. évben.

1. *Ó-szövetségi héber nyelv* I—II. félévben az I-ső évesek számára heti három órában: hétfőn, szerdán és pénteken 10—11-ig. Előadta: az I. félévben *Dr. Kecskeméthy István*. II. félévben *Maksay Albert*. Gen. 1—4 r. szövege alapján gyakorlatilag, kéziratos grammatica vezérfonal mellett a gyenge gyökök igék, számnevek, a mondatlan elemei.

2. *Ó-szövetségi exegézis* I—II. félévben a III—IV. évesek számára heti 3 órán: hétfőn 8—9-ig és szerdán 11—12-ig, pénteken 12—1-ig. Előadta: az I. félévben *Dr. Kecskeméthy István*. II. félévben *Maksay Albert* mint helyettes. Anyag: az I. félévben Habakuk próféta könyve, a II. félévben Ámós próféta könyve.

3. *Ó-szövetségi exegézis* az I—II. félévben, heti 3 órán, külön a II. évesek számára. Előadta az I. félévben *Dr. Kecskeméthy István*, a II. félévben *Maksay Albert*. Az I. félévben a II. éves hallgatók Jóna próféta könyvét tanulták, a II. félévben, a III—IV. évesekkel együtt, Ámós próféta könyvét.

4. *Új-szövetségi görög nyelv* az I—II. félévben az I. évesek számára heti 3 órában: hétfőn 12—1-ig, csütörtökön és pénteken 8—9-ig. Előadta: *Maksay Albert*. Az új-szövetségi koiné görög nyelv nyelvtana, Márk evang. 1—4. részeinek olvasása kapcsán.

5. *Új-szövetségi exegézis* az I—II. félévben a II. évesek számára heti 3 órában: hétfőn 11—12-ig, csütörtökön 9—10-ig és pénteken 11—12-ig. Előadta: *Maksay Albert*. Anyag: A Héberrekhez írott levél.

6. *Új-szövetségi exegézis* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára heti 3 órában: kedden és csütörtökön 12—1-ig, szerdán 8—9-ig. Előadta: *Maksay Albert*. Anyag: Máté I—X. rész.

7. *Új-szövetségi irodalom és vallástörténet* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára heti 3 órában: szerdán 12—1-ig, csütörtökön 11—12-ig és pénteken 9—10-ig. Előadta: *Maksay Albert*. Anyag: Az újszöv. kánon szövegtörténete, a kánon kialakulása története, az egyes iratok irodalomtörténete, kortörténeti keretbe állítva, az újszöv. irodalom vallástörténeti megvilágítása.

8. *A magyar református egyház története* az I—II. félévben az I. évesek számára heti 2 órán: csütörtökön 10—11-ig és pénteken 12—1-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. Az ősvallástól az egyház területi egysége felbomlásáig.

9. *Egyetemes keresztyénség története* az I—II. félévben a II. éveseknek heti 4 órán: hétfőn és szerdán 9—10-ig, csütörtökön és szombaton 8—9-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. A keresztyénség előállításától az augsburgi vallásbékéig (1555).

10. *A magyar protestánsizmus története* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára heti 3 órán: hétfőn 12—1-ig, kedden 11—12-ig és pénteken 8—9-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. A magyarok megtérésétől a legújabb eseményekig (1934).

11. *Históriai szeminárium* I—II. félévben, heti 2 órán. Diplomatikai gyakorlatok.

12. *Református hitvallásaink ismertetése* az I. évfolyamnak az I—II. félévben heti két órán, szerdán és pénteken 11—12-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*. Heidelbergi Káté, II. Helvét hitvallás, Luther Kis Kátéja, Ágostai hitvallás.

13. *Theológiai encyklopédia* az I. éveseknek az I—II. félévben heti 1 órán, hétfőn 11—12-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

14. *Filozófiai encyklopédia* az I—II. félévben az I—II. éveseknek heti 2 órán szerdán és csütörtökön. 12—1-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

15. *Filozófiai szeminárium* II—IV. évesek számára szabadon választva heti 2 órán hétfőn 5—7. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

16. *Theológiai disputációk* I—IV. évesek közül a szabadon választóknak, heti 2 óra. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

17. *Vallásfilozófia* az I—II. félévben a II. évesek számára heti 2 órán: csütörtökön 11—12-ig és pénteken 10—11-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

18. *Református ker. dogmatika* I—II. félévben a III—IV. évesek számára heti 4 órán: hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön 10—11-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

19. *A Szentírás tartalmi ismertetése* az I—II. félévben az I. évesek számára heti 3 órán: hétfőn és pénteken 9—10-ig, csütörtökön 11—12-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

20. *Neveléstörténet és neveléstan* az I—II. félévben a II. éveseknek heti 3 órában: hétfőn, csütörtökön 10—11-ig és pénteken 8—9-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

21. *Katechetika* az I—II. félévben a III. évesek számára heti 2 órán, kedden 8—10-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*. A vallásos nevelés rendszere.

22. *Poimenika* az I—II. félévben a IV. évesek számára heti 2 órán: szerdán 9—10-ig és pénteken 11—12-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*. A lelkigondozás és gyülekezeti munka elmélete.

23. *Vallásitanítási gyakorlatok*. Gyakorlati tanítás a ref. elemi iskola III. osztályában a IV. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán: csütörtökön 8—10-ig. Vezette: *Dr. Imre Lajos*.

24. *Egyházjog* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára heti 2 órán: hétfőn 11—12-ig és pénteken 10—11-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*. Az egyházi jog alapelvei, egyházi törvények ismertetése.

25. *Szónoklati gyakorlatok* az I—II. félévben az I. évesek számára heti 2 órán: szerdán 8—10-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*. A beszéd technikájának és a művészi előadás követelményeinek elméleti ismertetése és gyakorlása.

26. *A lelkipásztor és a társas élet az I—II. félévben az I—II. évfolyam számára heti 1 órában: szombaton 10—11-ig. Előadta: Dr. Gönczy Lajos.* Elvi útmutató és gyakorlati tanácsadás a lelkipásztornak a társas élet kialakult formái és meglevő szokásai tekintetében.

27. *Homiletika az I—II. félévben a II. évesek számára heti 2 órában: szerdán 10—11 és pénteken 9—10-ig. Előadta: Dr. Gönczy Lajos.*

28. *Homiletikai és liturgikai gyakorlatok II. éveseknek heti 2 órán. I—II. félévben. Előadta: Dr. Gönczy Lajos.*

29. *Homiletikai szeminárium az I—II. félévben külön a III. és IV. évesek számára heti 2—2 órában: kedden és csütörtökön 8—10-ig. Vezette: Dr. Gönczy Lajos.* Kiadott textusok alapján készített prédikációk elmondása és megbeszélése, valamint zárt-helyi dolgozatok.

30. *Dostojevskij élete, művei ismertetése irodalmi és theologiai szempontból. Speciál kollégium. Kedden 8—9-ig. Előadta: Járosi Andor m. tanár.*

31. *Egyházi ének és zene* mindkét félévben mind a négy évfolyamnak, heti 2—2 órában: az I-ső évnek csütörtökön d. u. 3—5-ig, a II. évnek pénteken d. u. 3—5-ig, a IV. évnek szerdán d. u. 3—5-ig, a III. évnek kedden d. u. 3—5-ig. Tanította: Nagy Gerő.

32. *Román nyelv* mindkét félévben, mind a négy évfolyam számára heti 2—2 órában. Az I-ső évnek csütörtökön d. u. 3—4-ig és pénteken d. e. 12—1-ig. A II. évnek csütörtökön d. u. 5—6-ig és pénteken d. e. 11—12-ig, a III. évnek csütörtökön d. u. 6—7-ig és pénteken d. e. 10—11-ig, a IV. évnek csütörtökön d. u. 4—5-ig és pénteken d. e. 9—10-ig. Előadta: Dr. Pop Sever.

33. *Közegészségtan* mindkét félévben heti 2—2 órában. Az I—II. évesek számára csütörtökön d. u. 6—7-ig és szombaton d. e. 8—9-ig. A III—IV. évesek számára hétfőn d. e. 9—10-ig és csütörtökön d. u. 5—6-ig. Előadó: Dr. Koronka István.

34. *Német nyelv* mind a négy évfolyamnak mindkét félévben heti 2—2 órában kezdőknek: hétfőn és pénteken d. u. 6—7-ig, haladóknak: szerdán d. u. 4—5-ig és pénteken d. u. 5—6-ig. Tanította: Dr. Császár Károly.

35. *Énekkar* mindkét félévben az I—IV. évesek számára heti 2 órán: hétfőn és szerdán d. u. 2—3-ig. Vezette: Tárca Bertalan.

V. Nevelés.

Az ifjúság intézeti és pedig úgy internátusi, mint azon kívüli nevelése most is gondját képezte intézetünk vezetőségének. Azokon az alkalmon kívül, melyek arra szolgáltak, hogy ifjúságunk vezetőivel együtt álljon az Isten Igéje hatása és ítélete alatt, aminők a praecések, bibliaórák, akadémiái istentiszteletek stb., gondunkat képezte, az ifjúság együttes életében is indítást adni a

keresztyén élet gyakorlására. Ilyen alkalmak voltak az internátusi szobákban tartott esti áhitatok, ahol egy-egy szoba lakói találkoztak esténként az Ige olvasása és imádkozás közben. Az internátusi felügyelőprofesszoron kívül a tanári kar többi tagjai is gyakran látogatták az internátus lakóit, felhasználva az alkalmat arra, hogy ilyenkor beszélgessenek az ifjúsággal. Az év elején, mint azt az Értesítő más helyén említettük, három konferenciát tartottunk az első évfolyam hallgatóival a Biblia használata, a tanulmányozás és az internátusi együttélés kérdéseiről. Az internátusi felügyelő-professor és a szénior a künnlakókat is végiglátogatták, felkeresték őket otthonaikban, igyekeztek segítségükre lenni mindenben. A tanárok közül mindenki, akár erre a célra előre kijelölt „Sprechstundék”, akár meg nem szabott idők alkalmával szívesen fogadta és fogadja mindig az ifjúságnak bármely tagját, aki vele kérdéseit, nehézségeit meg akarja beszélni, bár ebben a kérdésben az ifjúság, talán érthető, de nem menthető tartózkodását még mindig nem tudta legyőzni, viszont a tanárok közül mindenkit, az intézeti és nagyon gyakran a nem intézeti egyéb elfoglaltsága sokszor megakadályoz abban, hogy teljes idejével és osztatlan érdeklődésével álljon csak az ifjúság rendelkezésére. Közös kirándulásokat is felhasználtunk arra, hogy az ifjúsággal közelebbi kapcsolatba kerüljünk s bár úgy éreztük, hogy ez a kapcsolat, a jelen idők nehézségeit és az ifjúság mai elzárkózottságát tekintetbe véve, aránylag elég eleven és közvetlen, tudjuk, hogy sokkal bensőbbnek és sokkal mélyebbnek kellene lennie s törekvésünket képezi, hogy ezt az érintkezést bensőbbé, családiasabbá és melegebbé tegyük. Erre vonatkozóan állandóan újabb és újabb gondolatok és tervek merülnek fel minden évben s a jövő iskolai évre is már rendelkezünk újabb lehetőségekkel vagy próbákkal.

Tudjuk, hogy a theologiai intézetnek olyannak kellene lennie, melyben tanár és tanítvány igazán a reá bízott feladat, Isten Igéje szolgálata egyé tévő erejében találkozzék s közöttük a kapcsolatot a Szentlélek Isten kell hogy munkálja, éppen ezért bizunk abban, hogy minket és ifjúságunkat mind jobban meg fog ragadni és egyé fog tenni Isten szolgálata.

A tanári kar, annak tudatában, hogy a lelkészneveléshez az egyház munkájában való részvételre nevelés is szorosan hozzátartozik, buzdította az ifjúságot arra, hogy az egyházi élet különböző munkágaiban vegyen részt. Ifjúságunk ez évben is örömmel ajánlotta fel szolgálatait az egyházközségeknek különböző munkakörökben; összesen 51 hallgató vett részt olyan munkában, amely az egyház belső élete előmozdítására szolgált s ezeknek a munkássága összesen heti 147 órát tett ki. Sajnos, ebben a tekintetben még mindig fennáll az a nehézség, hogy az ifjúság hol a tanulmányai rovására hajlandó ilyen munkákban résztvenni, hol pedig a tanulmányozás ürtügye alatt gyakran kivonja magát a szolgálat kötelezettsége alól. Ezt a két, egyformán fontos és egymás nélkül

félszeggé váló szempontot úgy szolgálni, hogy ennek alapján a tanulmányaiban alaposan felkészült, de a szolgálatban önfeláldozó lelkipásztor típusa kialakuljon, ez intézetünk, de egész egyházunk lelkésznevelésének egyik legfontosabb és legégetőbb kérdése.

VI. Egészségügyi jelentés.

Dr. Koronka István intézeti orvos a következőket jelenti: Az intézet növendékeinek egészségi viszonyai az 1934/35. tanévben általában kielégítőek voltak. Jóllehet, a január—márciusi influenza-járvány nyolctized %-os megbetegedést okozott, az egyes esetek különösebb szövödmény nélkül zajlottak le és 3—7 napig tartottak.

A járvány idején preventív intézkedésünk az volt, hogy már a látszólag enyhe praemonitoricus tünetek esetén is pár napos ágynyugalmat rendeltünk el. Elhuzódó grippez megbetegedés tulajdonképpen csak egy hallgatónál következett be, kinél általános legyengülés folytán göci tünetek kerültek előtérbe és a gyógyulás érdekében a mandulák és gennyes fogak eltávolítása vált szükségessé.

Ragályos betegséget egy hallgatónál észleltünk (scarlatina).

Az emésztőszervek betegségei az elmúlt tanévben lényegesen megkevesebbedtek. Az előző évek ezirányú kedvezőtlen statisztikáján okulva, a gyengébb gyomruak és idült székrekedésben szenvedők részére külön diétás étkezést tettünk lehetővé.

Szabadságolás 11 hallgatónál történt részben gyengeségi állapot (tüdőcsúchurut), részben idegkimerültség címén.

Operáció 10 theologusnál volt szükséges éspedig: 1 féregnyulvány kiirtás, 1 aranyér operáció, 1 sérvműtét, 3 mandulakiirtás, 1 benőtt köröm-műtét, 1 tályogműtét, 1 orrsövényoperáció és egy phrenicotomia (rekeszbétfűrés).

Röntgenvizsgálatot 10 esetben végeztettünk nagyrészt tüdő, kisebb számban az emésztőtraktus mikéntje céljából. Műtétek és rádiológiai vizsgálatoknál a Református Kórház áldásos működését ismételtelen alkalmunk volt tapasztalni.

Az intézeti étkezde a koszfélések kibővítése mellett is megfelelt a kívánalmaknak. A táplálék úgy quantitás mint qualitást illetőleg kifogástalan volt.

Részletes statisztika (sebészi esetek kivételével): Influenza (láz) 45, angina 4, scarlatina 1, bélhurut (heveny) 2, középfülgyulladás 1, idegkimerülés 6, nátha, légcső és hörghurut 35, tüdőcsúchurut 5, ízületi csúsz 1, sárgaság (hurutos) 1, rándulás (boka-izület) 1, eccema, furunculus stb. 5.

VII. Jelentés a pályatételekről és jutalmakról.

1. Héber nyelvből az első éveseknek: szóbeli nyílt versenyen a legjobb előhaladást tanusítónak jutalma a gr. Teleki-alapból 64 lei, amelyet a tanári kar 500 leire egészít ki. A verseny anyaga az egész évi anyag és a *Síralmak* 1. fejezete. Pályázó nem jelentkezett.

2. **Tudományos pályatétel** a Szász Domokos és Teleki-alapok összevont kamataiból, egyháztörténeti, szisztematikai és gyak. theologiai tárgyakkól felváltva. Az alapítványok kamatát a tanári kar 600 leire egészíti ki. Ez évben egyháztörténelemből: *Az erdélyi református egyház hatdosa a többi bevett vallásfelekezet életére.* (XVII. század). Pályamű nem érkezett.

3. **Tudományos pályatétel**, díja a fennmaradt pályadíjak terhére 600 lei, az ószövetségi és újszövetségi bibliai tudományokból felváltva. Ez évben ószövetségi bibliai tudományokból: *Ez. 26:1—28:19 általános ismertetése és méltatása, irodalom- és vallástörténeti szempontból, és a 27. fejezet műfordítása.* Pályamű nem érkezett.

4. **Egyházjogból**, díja a Bartók-alapból 160 lei, kiegészítve 500 leire: *A magyar református egyházak új törvényalkotása.* Pályamű nem érkezett.

5. **Filozofiai pályatétel**, a dr. Tavaszy Sándor által tartott publicum collegium részvételi díjaiból 600 lei: *Böhm Károly matematikája.* Pályamű nem érkezett.

6. **A gyakorlati teológiából**, a) *Legjobb homiletikai szemínáriumi dolgozat* írójának és előadójának a Nagy Péter és gróf Teleki-alapból 70 lei, amit a tanári kar 500 leire egészít ki. A szaktanár véleményezése alapján nyerte: B. Bányai Ferenc IV. éves hallgató.

b) *Predikáció* I. Krónika 28.20 alapján, jutalma a Molnár Albert-alapból 40 lei, melyet a tanári kar 300 leire egészít ki. Beérkezett 1 pályamunka, melyről szaktanár a következő bírálatot terjesztette elő:

A „*Filippi 4.13*“ jeligéjű és „*Légy erős és bátor*“ című pályamunka iskolapéldája annak az üres szócséplésnek, semmitmondó fecsegésnek, amely az igehirdetés hitelét és tekintélyét olyan nagyon lejáratja. Nem tisztázta a textus értelmét s ezért arról beszél, hogy általában mi az oka annak, hogy az emberek erőtlenek és gyávák, holott a textus az Úr háza szolgálatának elvégzésében tanúsítandó bátor és erős magatartásra hív fel és ezáltal különbözik pld. a Józsué 1.6-tól. Nem a textusról, hanem a textusnak, egy, az eredeti jelentésétől megfosztott részéről beszél végig semmitmondóan, néhol zavarosan és ellenmondóan. Természetes, hogy ily körülmények között, az Ige a szerzőnek nem mondhatott semmit s ennek következtében minden verejtékezés és kinlódás dacára a szerző sem mondhatott semmit a gyülekezetnek. A beszéd szerkezet és stílus szempontjából is sok kivánni valót hagy fent, nem üti a mértéket, mert szegényes anyagát nem rendezte el és gondolatait nem tudja világosan, szabatosan, fordulatosan kifejezni. Jutalmazásra nem ajánlom.

c) *Predikáció műfordítás* németből (az eredeti benyújtásával) a Nagy Péter-alapból 88 lei, amit a tanári kar 300 leire egészít ki. Beérkezett két pályamunka, amelyekről a szaktanár a következő bírálatot terjesztette elő:

1. A „*Vigilate et orate*“ jeligéjű pályamunka Emanuel Hirsch „Der Wille des Herrn“ c. prédikációs kötetéből a „Christenleben“ című I. Thess. 5.16–18-on alapuló beszédének a fordítása. A fordítónak van annyi jártassága a német nyelvben, hogy nagy általánosságban meg tudja érteni és szószerinti hűséggel vissza tudja adni a fordításban az eredeti szöveget. De egyes kifejezéseknek, sőt egész mondatoknak (pld. „új munka, új és hosszas komolyságra szólítja mindnyájunkat, ha a régit elvégeztük“, vagy: „az igaz imádságnak pedig meleg szívből kell jönnie, benne értelmünket Isten végtelen világába kell küldetünk“, vagy: „...mi jogon megy nekünk annyival jobban, mint másoknak?“) nehezen érthető vagy egészen szolgál fordítása arra mutat, hogy német tudása nem elegendő ahhoz, hogy a műfordítást jellemző szabadsággal és mégis az eredeti szöveg szépségeit és sajátosságait is visszaadó biztonsággal tudjon a szöveghez uralkodni. Szorgalmáért dicséretet érdemel. Szerzője: *Opfermann Ernő*.

2. A „*Máté 11.6*“ jeligéjű pályamunka Emil Brunnernek a „Zwischen den Zeiten“ 8. évfolyam 273 s következő lapjain megjelent „Der Erfüller“ című prédikációja fordítása. Egy pár, jelentéktelen hibától eltekintve, egyetlen mondata van, amely azt árulja el, hogy a szöveget nem értette meg, illetőleg nem jól adta vissza („Csak ahol Isten kegyelme által az történik meg, hogy az ember bevallja, csak ha te magad mondod: igen, én érettem vagy te ott, Uram: — csak ahol az történik meg, hogy te magad hallod, stb.) Egyébként mindenütt nemcsak érthető, hanem magyaros fordítása a szövegnek. Ha műfordításnak a szó szoros értelmében nem is nevezhető, de elég jó arra, hogy csekély javítással így, ahogy van, elmondható legyen. Fordítója mindenestre nagyobb fordítóképességgel, biztosabb nyelvtudással rendelkezik, mint az előbbi pályamunka szerzője.

Jutalmazásra a „*Máté 11.6*“ jeligéjű pályamunkát ajánlom. A jeligés levél felbontatván, a pályadíjat *Juhász István* III. éves nyerte.

7. A **legjobb harmonium játszónak** nyílt versenyen, a Szász Domokos-alapból 160 lei, kiegészítve 300 leire. Nyerte: *Kiss Ferenc* II. éves hallgató.

8. **Kerekes András** záláui ny. vallástanár adománya 200 lei (időközi kamataival), amelyet évközben 700 leire egészített ki, az általa kitűzött következő tételre: *A baseli egyetem és a magyar református theologusok*. Pályamű nem érkezett.

9. **Egy jelen évben végzett theologus** adománya 500 lei, a következő pályatételre: *Bodelschwingh Frigyes és a betheli szeretetintézmények*. Pályamű nem érkezett.

10. **Máthé Elek** sóváradai lelkész által kitűzött s 1000 leivel jutalmazandó következő tételre: *Mott János méltatása az evangéliumi világméltatás szempontjából*, beérkezett egy pályamunka *Máté 28:19* jeligével.

A munkáról a szaktanár a következő bírálatot adta:

„Magánál a pályatételnél tekintetbe kell vennünk azt, hogy

a kérdés magyar forrásirodalma szegényes s inkább egyes cikkek, mint nagyobb művek találhatóak csak erről a kérdésről. Így a szerző idegen forrásművekre lett volna utalva, ha ez idegen nyelveket megfelelőleg bírná. Különösen kár, hogy az angol nyelvű irodalom van elzárva előle, mert itt kaphatná volna meg Mottnak több munkáját s a róla szóló műveket. Így az irodalmi utalások között csak két füzetre s egy jelentékeny, de mégis régebben megjelent munkára volt utalva, a többi munkáját csak ismertetésekből ismerheti.

A munka először a Mott János életrajzáról közöl adatokat — itt szintén nagy segítségére lett volna Basil Matthewsnek Mott-ról megjelent könyve, amely szintén angol nyelvű munka —, majd Mott missziós törekvései címen a Mott ismert jelszava: a világ evangélizálása ebben a nemzedékben, tartalmát ismerteti, azt igyekező megmutatni, hogyan rejlik ebben a külső és belső misszió alapelve. Magát Mott missziói munkáját két oldalon tárgyalja: a belső misszió terén először a diákok evangélizálása terén végzett munkáját ismerteti és pedig úgy, hogy ismerteti három munkája gondolatmenetét, majd a ker. diákmozgalom ismertetését végzi röviden. Ez az ismertetés nagyon vázlatos.

A tulajdonképeni kérdésre: Mott János külmissziói jelentőségére csak a 92 oldalas dolgozat 42. ik oldalán tér át. Itt is úgy jár el, hogy ismerteti A ker. misszió döntő órája című művet részletesen és bőven, majd röviden az 1910-ben tartott külmissziói konferenciáról, illetőleg Mottnak itt mondott beszédéről szól. Az utolsó rész szólana a Mott missziói törekvései bírálatáról. Méltányolólágg szól a Mott hatalmas lelkesedéséről, akaraterejéről, amelynek küzdenie kellett az ellentétes gondolatokkal, a diákság közti munkájáról. Felteszi a kérdést: helyes-e a Mott jelszava: a világ evangélizálása ebben a nemzedékben s azt találja, hogy ez tulságosan nagy célkitűzés arra, hogy meg lehessen felelni neki, mert ennek eredménye Isten akaratától függ. Rámutat arra a veszedelemre, amit a missziói munkában a kultúra kérdése magában rejt s azt a gondolatát fejezi ki, hogy a vallást úgy kell terjeszteni, hogy abban a pogány népek valami magasztost lássanak. Helyteleníti a missziói munkában Mott azon törekvését, hogy az összes ker. egyházakat egyesíteni akarja, mert azt hiszi a szerző, hogy ez a törekvés a missziói ígíhírdetés tartalmára is vonatkozik, holott ennek, a már régóta meglévő együttműködésnek csak adminisztratív feladata van. Hibáztatja, hogy az egyházi tan jelentőségét nem látja Mott eléggé a misszióban s nem is tartja Mottot öntudatos egyháztagnak. Persze legnagyobb nehézsége a szerzőnek az, hogy magának a külmisszióknak a kérdésével nem foglalkozott s így a kérdéseket nem láthatja kellő világosságban, még kevésbbé ismeri, milyen nagy változások jöttek létre ebben a kérdésben az utolsó 15—20 évben.

Tanulmányozásának azonban megvan az értéke s igyekezett összeszedni a rendelkezésére álló adatokat, nem annyira a szorgalom, mint a látás hiánya az, aminek a fogyatkozások tulajdoníthatók.

A pályadíj felét, 500 leit szorgalmi díj gyanánt kiadni ajánlom.“

A jelígés levél felbontatván, az 500 lei a pályázat szerzőjének: *Török Győzőnek* kiadatik.

11. **Dr. Tavaszy Sándor** theol. professzor adománya 500 lei, az általa kitűzött következő tételre: *Gelejl István theológiája a Váltásd-titka alapján és összehasonlítva a Titkok-titka theológiájával.* Pályamű nem érkezett.

12. **Dr. Mac Intosh** skót moderátor által adományozott összegből fennmaradt 1000 leivel pályatétel tüzetett ki a következő tételre: *A magyar puritánus irodalom rendszeres ismertetése.*

Beérkezett egy pályamunka. Jelige: *Az én szájamnak beszédei és az én szívemnek gondolatai legyenek a te kedved szerint valók Uram* (Zsolt. 19: 15). „Írója a kérdést *egyházi irodalom történeti* problémának fogja fel, ami a szellemtörténeti irány szerint magába foglalja az egyes művek egész eszmetörténeti háttérének, filológiai alkatának és irodalomszociológiai jelentőségének rajzát. Ezen felül azonban — igen helyesen — hangsúlyozza Révész Imre után az egyháztörténeti szempontot is, amely szerint az egyh. irodalom történet az Isten Igéje által megragadott emberi szellem minden alkotásának tudományos vizsgálata és megítélése. A feladatot ezek után olyan nagynak látja, hogy annak teljes megoldásától visszariad s meglegszik a szerényebb „forrástanulmány“ elvégzésével. Holott az eszmetörténeti háttér megismerésére elég lett volna Ritschl Otto és Goeters összefoglaló dogmatörténeti műveinek olvasgatása, ami egyetlen külföldi és hazai egyháztörténésznek sem szolgál kisebbségére. A filológiai kérdés megoldása pedig az általános irodalom történet dolga. Ezek után nem csodálhatjuk, ha a puritánizmus hitvilágának rendszeres ismertetése, ennek a presbyteriánizmustól való *hitelvi* különbsége, a két irány jellegzetes dogmatikai tanításának bár összefoglaló vázlatos rajza hiányzik a munkából. Szerencsére öntudatos ker. hiténél és rendszeres theol. előképzettségénél fogva mégis megtalálja mindenik író és irodalmi alkotás legérdekesebb s legértékesebb vonásait. A három nagy puritánus, a „dogmatikus“ Tolnai, az „existenciális“ Medgyesi és az „örökifjú“ Apáczai mellett, szól az epigonokról is. Utóbbiak közt megemlíthette volna még Mártonfalvi György oradeai rektor, Kovásznai Péter cluji pap és püspök, végül Csengeri István aiudi professzor munkásságát is, amik előttünk sokkal fontosabbak, mint pl. a Komáromi Istváné, aki egyszerűen mély hitű építő írója a puritánizmusnak, a *külső viszonyokat is átformálni törekvő* jellegzetes vonása nélkül. A munka különben — hála a viszonyok változásának! — egészen új, hitbéli oldaláról mutatja be az egész mozgalmat, ellentétben a régi egyházalkotmányi érdeklődésű monográfiáktól. Jellemzései, megállapításai, helyes történeti érzéke és alapossága kezességet nyújtanak arra, hogy a „forrástanulmány“ után el fog jutni a mozgalom rendszeres ismertetéséhez is. A jutalomra érdemes.“

A jeligés levél felbontatván, annak alapján az 1000 lei pályadíjat nyerte: *Juhász István* III. éves hallgató.

13. **Ugron István** alap kamatai 300 lei volt *modern idegen nyelvben* jeles előhaladást tanusító hallgató számára. Nyerte: *Gudor Lajos* IV. éves hallgató.

14. **Dávidházi Bekess Károly** alap kamatai 300 lei, az *írat-terjesztés munkájában* legnagyobb sikert felmutató hallgató számára. 150—150 leit nyertek: *Ferenc Árpád* IV. éves, *Nagy Ödön* I. éves hallgatók.

15. **Jutalmak.** a) Zwingli-alapból 50 lei jeles tanulónak. 500 leire kiegészítve. Nyerte: *Járy Árpád* III. isk. hallgató. b) gróf Teleki-alapból 24—24 lei a két legszorgalmasabb diáknak. Nyertek: *Tőkés István* II. és *Horváth István* IV. éves hallgatók.

c) **Könyvjutalmat nyertek:** Bereczky Sándor, Gara József, Nagy Ödön, Benedekffy Sámuel, Török Zoltán I. évesek „*Isten nagyságos dolgai*“ c. kötet 1—1 példányát.

Csia Kálmán, Nagy István, Nagy Lajos, Opfermann Ernő, Puskás Bajkó István, Sárközi Endre, Tavasz Mária, Torró Sarolta II. évesek „*Niebergall*“ *Erdélyi emlék füzet* 1—1 példányát.

Demeter Éva, Farkas Sándor, Hegyi István, Kárász József, Papp László, Récsey Ádám III. évesek, a „*Theol Tanulmányok*“ 1—1 példányát.

Dávid György, Gudor Lajos, Morvay Pál, Tóth Bálint, Tóth Imre IV. évesek. *Bartók György: A ref. egyházak presbiteriális szervezete* c. mű 1—1 példányát.

16. **A nyári munkaprogram elvégzéséért** a tanári kar a szénior javaslata alapján a következő hallgatókat jutalmazta:

IV. évről: I. Dávid György 250 lei, Horváth István 250 lei. II. Müller Béla 100 lei értékű könyv, Szilágyi Ilona 80 lei értékű könyv. III. Dicséretben részesülnek: Gudor Lajos, K. Bányai Ferenc, B. Bányai Ferenc és Gagyí Dénes.

III. évről: I. Dávid Endre 200 lei, Papp László 150 lei, Juhász István 150 lei. II. Kincses Zoltán 100 lei értékű könyv, Kárpáti Emil 80 lei értékű könyv. III. Virág Lajos, Bibó Lajos és Récsei Ádám dicséretben részesülnek.

II. évről: I. Sipos Mihály 200 lei, Kovács István 150 lei, Békási Zoltán 150 lei, II. Bántó Bálint 100 lei értékű könyv, Sárközi Endre 80 lei értékű könyv, Nagy Lajos 50 lei értékű könyv-jutalom. III. Tavasz Mária, Berecki Klára, Torró Sarolta, Csia Kálmán, Horváth János, Nagy István, Kelemen István, Rapp Károly, Balaskó Vilmos dicséretben részesülnek.

III.

Függelék.

A hallgatók névsora az 1934—35. iskolai évben.

I. év

1 Balla Sándor jug.
Benedekffy Sámuel
Bereczky Sándor khm.
Czinczók András	Klein Bruno ág. h. ev. n.
Kutschera Rolf ág. h. ev. n.
5 Dobri János
Farkas János
Gara József jug.
Gaál Ferenc m. o.-i
Gál Ferenc	20 Magyarósi Árpád
Magyary Sándor khm.
Magyary Vincze khm.
Máthé Sándor
Meskó György csehszl.
10 Gáll Károly
György Dénes
Horváth Béla
Jónás László ág. h. ev.
Kiss Béla	25 Mezei István ág. h. ev.
Nagy Ödön
Nagy Sándor m. o.-i
Pozsonyi Irma
Sarkady Zoltán khm.
15 Kovács Gyula khm.
Kovács István
Kovács László ág. h. ev.	30 Soós Lajos khm.
Szeghő András
Török Zoltán csehszl.
Várady Albert

II. év

1 Balaskó Vilmos khm.
Bántó Bálint khm.
Bányai Béla
Bereczky Klára	Kiss Ferenc
Kónya László
5 Békássy Zoltán jug.
Biró Ferenc
Csia Kálmán
Fábián György khm.
Genda János khm.	15 Kovács István
Kulcsár Ernő khm.
Martonossy György (II. félévben kilépett)
Nagy István
Nagy Lajos
10 Horváth István
Horváth János
Kelemen István	20 Opfermann Ernő ág. h. ev.
Puskás Bajkó István
Rapp Károly ág. h. ev.
Sárközy Endre

Sipos Mihály jug.
25 Székely Viktor
Tavaszy Mária

Torró Sarolta
Tőkés István
Séra Zoltán (csak II. f. évben)

III. év

1 Bak Sándor
Bibó Lajos
Czirják József khm.
Dávid Endre
5 Deák Lajos
Demeter Éva
Dónáth László khm.
Farkas Sándor
Fülöp Lajos
10 Hegyi István
Jakab Zsigmond
Jári Árpád
Jenei Sándor
Juhász István
15 Juhos László khm.
Kárász József m. o.-i

Kárpáti Emil (II. f. évb. kilépett)
Kincses Zoltán jug.
Krizbai Miklós
20 Miszlay János khm.
Nagy József
Papp László khm.
Récsey Ádám khm.
Simonyi Béla jug.
25 Szilágyi János
Szilágyi József (szab.-on)
Török Győző csehszl.
Virágh Lajos khm.
Klusch János ág. h. ev. n.
30 Wagner Vilmos ág. h. ev. n.
Weber Hans ág. h. ev. n.

IV. év

1 Ady József (csak I. f. évben)
Baksa Árpád (csak I. f. évben)
B. Bányai Ferenc
K. Bányai Ferenc
5 Bodrogi János tj.
Csekme István
Dávid György
Erdélyi Gyula
Eszenyei Béla khm.
10 Farkas György
Ferencz Árpád
Fintor Béla m. o.-i
Gagyai Dénes
Gudor Lajos
15 Horváth István khm.
Kese Jenő
Kosztán István
Kovács Zoltán

Lévay Pál m. o.-i
20 Lippai József khm.
Morvay Pál
Musnai László
Müller Béla
Nagy Miklós
25 Nóbik József khm.
Papp Imre khm.
Silay István
Szabó Sándor
Szász Tibor
30 Szilágyi Ilona
Tóth Bálint
Tóth Imre
Tóth Miklós m. o.-i
Röhrig Gottfried jug. külf.
35 Weitmann Henrich jug. külf.

Az Ifjúsági Egyesület évváró jelentése az 1934–35. iskolai évről.

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök Úr! Méltóságos Elöljáróság! Nagytiszteletű Tanári Kar! Tiszteletes Ifjúság! Mélyen Tisztelt Közönség!

Isten kegyelméből itt állunk, hogy egy tovatűnt iskolai év utolsó napján számot adjunk az Ifjúsági Egyesület egy évi munkájáról. Hogy mekkora jelentősége van egyesületi életünknek, az kitűnik a célból, amelyet munkáltunk. Egyesületünk célja: egy ideális gyülekezet munkálása avégre, hogy a mi belső életünkben egymást Krisztusban testvéreknek tekintsük, lelkileg és anyagiilag egymást támogassuk és egy olyan szeretetközösségbe kapcsolódjunk, amely egész jövődő lelkipásztori munkásságunkra nézve döntő fontosságuvá váljon.

Bizakodva és nagy reménységgel láttunk munkánkhoz az iskolai év kezdetén és ha egy lépéssel közeleddtünk célunk felé, Istené legyen a dicsőség.

Ifjúsági munkánk és belső életünk a szeretet és megértés jegyében folyt le és ha voltak elhajlások, Isten ítéletét láttuk benne, mely életünk revízióját sürgeti.

Az egyesület különböző munkakörökben dolgozott közös célunkért és igyekezett építeni a letett alapokon, úgy lelki, mint anyagi életünk síkjában.

Az Önképzőkör, mely az ifjúság tudományos önképzését szolgálta a multban, visszatért egy régen elhagyott vágányra és az I. K. E. hasonló nevű munkakörével egyesülve, a Ref. Főiskolai Hallgatók tudományos és irodalmi önképzését szolgálta. Az iskolai év folyamán hetenként egy alkalommal gazdag programmal szolgálta ifjúságunk egyetemes ügyét. Úttörő munka volt, sok külső és belső nehézség gátolta, de a jövőben nagy reménységgel biztat.

Az Ének-Zene Kör, bár nehézségei megkétszereződtek, felülmulta az elmúlt évek munkáját s ha anyagiakban nem is gyarapodott, belső értékének: a dalkultura fejlesztésének nagyobb lehetőségeket nyitott. Tárca Bertalan tanár úr vezette az idén is nagy kitartással és hozzáértéssel. Az énekkar három önálló estélyt rendezett és öt alkalommal szerepelt templomi ünnepély keretében. Vagyona: 3000 Lei.

Önsegélyző pénztárunk egész évben fizetéképes állapotban volt, amit egyfelől a takarékos pénzkezelés, másfelől pedig az ifjúság fokozott áldozatkészsége lehetségesített. Bevétele tagsági díjak és legációszázalékból 24.956 Lei, kinnlevő tartozásokból pedig 10.967 Lei, ebből az összegből az egyesület presbiteriuma 23 767 Leit osztott ki végleges segélyképpen. Jelenlegi készpénzünk a 28.879 Lei alaptőkével együtt: 43.446 Lei.

Az ifjúsági pénztár, mint külön pénzügyi szerv, a jegyzetek

előállítását, az egyesület személyi és egyetemes érdekű kiadásait fedezte. Jelenlegi vagyona : 8.043 Lei.

A betegsegélyző egyesület áldott munkáját az idén is folytatta és kevés jövedelméből erejét meghaladó mértékben sáfárkodott. A Ref. Kórház ágyalapiját az idén is megújítva, az önszegélyző pénztár támogatásával hat testvérünk operációs költségének 30 százalékát fedezte 5.888 Lei erejéig.

Az ifjúsági könyvtárt az idén átszerveztük szépirodalmi könyvtárrá, amely egész évben rendelkezésére állt az ifjúságnak. Az idén 52 kötet könyvvel szaporítottuk könyvtárunkat.

Az ifjúsági olvasókörből 40 drb. egyházi és szépirodalmi folyóirat, 11 drb. hetilap és 9 drb. napilap járt.

A Nagytiszteletű Tanári Kar anyagi támogatásával az ifjúsági egyesület rádiót állított be az olvasókörből az ifjúság nemes szórakozása érdekében.

Az anyagi és szellemi támogatás mellett nem hanyagoltuk el az ifjúság lelki építését sem ; ezt szolgálták elsősorban a bibliakörök, a reggeli közös istentiszteletek és az estéli áhitatok. Az ifjúsági egyesület presbiteriumi gyűlésein az elsőfokú fegyelmezést gyakorolta s minden kihágást, amely előfordult az ifjúság életében, a legszigorubbán büntette. A presbiterium állandóan napirenden tartotta, mint elsőrendű kötelességét, az ifjúság lelki életének irányítását és Isten és egymás iránti felelősséggel őrködött a rábizott lelkek felett.

Februárban megtartottuk a szokásos theologus konferenciánkat, amelyen 12 külföldi theologus testvérünk vett részt.

Az ifjúság lelki megmozdulása nyilvánult meg abban, hogy résztvett ez év március 13—16 napjain Marosvásárhelyen tartott tudományos lelkészi konferencián és ezzel belekapcsolódott lelkipásztor testvéreink életébe és munkájába. Az egyesület 15 tagja vett részt és nyert áldott indításokat a konferencián. Pozitív eredménye e részvételnek az volt, hogy az ifjúság egyetemes kívánságára a Nagytiszteletű Tanári Kar helyt adott a presbiterium ama határozatának, hogy időnként egy-egy gyakorlólelkészt hív meg előadások tartására, hogy ez által az ifjúság állandó kapcsolatot tartson fenn azzal a munkakörrel, amelyre elhivatott és hogy ezen az úton is munkálja a jövőendő lelkipásztori egységet. Ez a munka már ebben az iskolai évben kezdetét vette. Az első előadást Horváth Jenő aninoszai lelkipásztor testvérünk tartotta.

A szórványgondozás égető problémánkká vált és erőnkhez mérten szolgáltuk is annyira, hogy Isten segítségével mind nagyobb és nagyobb területen dolgozunk. Minden vasárnap a környéken levő szórványokban 10—12 th. h. hirdette az Igét.

Általában az egész évi munkánkat a belső nyugtalanság, új megmozdulások és aktuális kérdések felvetődése határozta meg. A jövőendő munka óriási méretei belső erőgyűjtésre kényszerítettek. Teljes szívvel és lélekkel akartunk dolgozni. Hogy ez mennyire volt őszinte, Isten látja és Ő ítél felettünk.

Megbecsülve a multat, új utat készítettünk az utánunk jövőknek, csendben, hogy meghalljuk az Úr szavát. Tudom, hogy sokszor eltértünk az Ő útmutatásától, alkalmatlan voltunk sokszor újába állt munkájának, de Ő a mi alkalmatlan voltunk dacára is bizonnal véghez vitte, amit akart.

Ezzel a hittel fejezem be az 1934—35. iskolai évi egyesületi munkánkról szóló jelentést.

B. Bányai Ferenc
ifj. elnök.

A Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület évvégi jelentése az 1934—35. iskolai évről.

Főtiszteletű Püspök Úr, méltóságos Elöljáróság, nagytiszteletű Tandri Kar, mélyen tisztelt Közönség!

A számadástétel és a feleletadás súlyos feladat minden körülmények között. Sokszorosan súlyos a feladat, ha a számadás ifjúsági munkáról, sőt magáról az ifjúságról szól. Beszámolóim tárgya a Református Theologiai Fakultás védelme és felügyelete alatt működő Ifjúsági Keresztyén Egyesület ez évi munkája és az egyesületben tömörülő főiskolás ifjúság seregszemléje. Az ifjúság minden fokán és minden rendjében szüntelen útkeresést, kialakulást, tehát folyamatot és kevés bizonyosságot jelent. Az ifjúsági munka a maga kifejlésében nem egy jól körülírt programm tervszerű megvalósítása, hanem kanyargó út, amelynek kapkodását magának az életnek tervszerűtlensége, a belőle nyert hatások, impressziók, indítások életszerű kiszámíthatatlansága menti és magyarázza. Így minden ifjúsági beszámolóinak számolnia kell azzal, hogy idejétmúlttá vált talán már a felolvasás pillanatában, hordoznia kell a vádat, hogy valójában csak megmerevítte azt, ami élet és folyamat és éppen ezért az igazságnak és a hűségnek csak a látszatával dicsekedhetik.

Számadástételünk szól a jelenlevőknek, egyházunk vezetőinek, előljáróinak, nevelőinek, de rajtuk túl szól mindazoknak, akiknek felelősséggel tartozunk útkeresésünk esztendeiért, ifjú önmagunkért és ifjúsági munkánkért. Egyházunk, népünk, erdélyi közösségünk tekintetét érezzük magunkon, amikor megvizsgáljuk, hogy mennyi hűséggel teljesítettük a reánk rólt feladatokat, tettünk eleget kötelességeinknek, váltottuk be a hozzánk fűződő reményeket. Az előtünk járók örállásainak az öröksége, mesterségesen és erőszakosan megszükitett életünk kiteljesítése, az élet ezer parancsszava és feladata szól hozzánk. E feladatokra való felkészülésnek most van az ideje. Számadástételünkben érezzük, hogy mindezek feleletet várnak.

E fórumokon és ezek követelményein túl azonban — számadással és felelősséggel tartozunk az egyetlen és végső fórum, az Úr

Isten előtt is, aki az Ő Igéjében a legnagyobb követelést, a legmagasabb mértéket állította elénk. Nem elvont tételben, hanem élő személyben állította az Ő követelését elénk. Jézus Krisztus „az” igaz ember, aki kedves Isten és emberek előtt, aki gyarapodik testi és lelki állapotában (Lukács 2:52). Az Ő személyisége, igaz embersége azonban nem messziről felénk villanó fantom, ködbe vesző legendás hős, hanem a Szent Lélek ereje által munkálkodó, közösségteremtő hatalom. Mindazokat a követeléseket és feladatokat, amelyeket egyházunk és nemzetünk élete lüktetéséből mint felénk hangzó parancsokat olvastunk ki, amelyek körülvesznek bennünket szociális, politikai, testi, lelki, gazdasági, kulturális téren úgy akartuk meghallani és teljesíteni, teljesítésünkre felkészülni, mint amelyek részei, egyes lépései annak a teljes életet igénylő, egyetlen nagy parancsnak, amely a felelősségre és számadásra szólító hatalmasságok legnagyobbika, az Úr Isten oldaláról szól felénk. Szól az igaz emberség és az igaz közösség parancsában.

Egyesületünk munkáját sok szempontból lehet megítélni, sőt elítélni, de egyedül csak az lehet helyes, amelyik erre néz. Él-e benne olyan szellem, mely megújult, egész embereket tudjon nevelni, irányítani az ifjúság éveit alatt és tud-e erős, tiszta, egészséges közösséget teremteni. E tekintetben az eredmények felsorolására beszámolónk nem terjedhet ki, ennek az elbírálása, az érdemek és mulasztások nyugtázása nem a mi dolgunk, nincs jogunk reá. De talán arra van jogunk és lehetőségünk, hogy az erre irányuló igyekezetünkről bizonyosságot tegyünk. Le nem tagadható törekvés-ként élt mi közöttünk az igyekezet a mi körülményeink szerinti és a hozzánk szóló felelősségre ébresztő parancsok szerinti új magatartású ember kialakítására. A mi munkánknak éppen azért a próbája és mérlege nem a most végzett munka, hanem e magvelés, melynek az eredményei talán csak majd a férfi korban, a sajátos munkakörünkben fognak majd kitünni. Másodszor pedig őszinte igyekezetképpen élt mi közöttünk egy erős, testvéri közösség kialakulása iránti vágy. Ma, amikor olyan kevés a bizalom és az őszinteség, amikor olyan sok a gyanakvás és a hátsó gondolatok keresése, az emberi lehetőségeikig ezektől szabadon igyekeztünk a közösséget kialakítani magunk között. Hogy ez igyekezeteknek mennyi sikerük volt — ez az, ami nem tartozik beszámolóim körébe. Beszámolom feladata a továbbiakban az, hogy e kettős törekvéssel, összefoglalólag a református főiskolás ifjúság önnnevelésének, mondjuk az I. K. E. munkának a kereteit mutassa fel.

A bibliaköri munka képezte egész önnnevelésünk középpontját. Az erre való törekvés már régi, de az idén mintha sokkal komolyabban vette volna minden I. K. E. tag. Péntek esti biblióránk állandóan 50—60 körül járt a résztvevők száma. Egész esztendei, egész kolozsvári diákélet legrendesebben látogatott összejövetelei voltak ezek a bibliórák. Karácsonyig két csoportban folytak a bibliórák, külön fiúk és külön lányok számára. Karácsonytól húsvétig három vegyes csoportot szerveztünk. Húsvét

után pedig egy csoportban tartottuk a megbeszéléseket. Vezérfonal gyanánt Dr. Imre Lajos: „Isten és a népek” c. füzetét használtuk.

Vasárnap délutánjaink programja jelentette ifjúságunknak a magyar kultúra szellemében való nevelését. E kulturdélutánok célja természetesen nem valamely anyag rendszeres átadása, megtanítása volt, hiszen az még középiskolai fokon is lehetetlen. Figyelmeztetést akartak adni ezek az összejövetelek ifjúságunk számára, hogy akkor, amikor ezerféle dologgal és teherrel van elhalmozva, ne felejtkezzék meg sajátos magyar szellemi javainkról. Az előadások és megbeszélések e célt néhány nagyon időszerű, vagy nagyon elfelejtett, vagy nagyon alapvető anyagrészlet bemutatása kapcsán szolgálták. Így kerültek egymás mellé kulturdélutánjaink műsorában: a népmese, népzene, Vörösmarty, Ady, mai esszéíróink stb. Az előadásokat legtöbbször a tagok tartották. A beszédet nótatanulás vezette be és fejezte be minden alkalommal. Áldottak a mi ősi magyar nótáink: kedvderítő és közösségtermők. A kulturdélutánok látogatóinak a létszáma kezdetben 100—120 volt, de később lepadt, egy olyan 50-es állandó létszámra. Két ünnepi estély volt az I. K. E. életében az a két este, amikor a mérai legényeket és leányokat láttuk vendégül. Az első alkalommal, december közepén az I. K. E. karácsony estjén két bethlehemes játékot mutattak be. Februárban pedig a kalotaszegi életet, illetve népszokásokat és legsajátosabb nótáikat ismertették meg velünk.

Ebben az esztendőben először vette fel az I. K. E. tagjai testi nevelésének a gondját is. Október végén alakult meg az I. K. E. tornaköre, melynek 80 beiratkozott és abból körülbelül 35—45 rendszeren járó tagja volt. Lőrinczy Zoltán tornatanár úr vezetése alatt hetenként kétszer, kedden és szombaton este 9—10-ig gyűlt össze a tornakör. Hisszük, hogy idei bátortalan kezdeményezésünk nem alszik el, hanem jövőre nagyobb fegyelemmel és lelkesedéssel folytathatjuk ezt a munkát. Biztatásul szolgál a május 26-án megtartott tornaünnepélyünk, melynek nagy közönsége és szép sikere volt. A leányok tornaköre szintén megkezdte munkáját, de sokféle ok miatt megszünt.

Az ifjúság önevelésének természetes kiegészítése, erejének, hűségének próbája a szolgálat. Szolgálatunknak két területe a cluji ifjúsági munka és a szórványmunka. Clujon az inasmunkában (inas vallásóra, inas bibliaóra, inas cserkészlet) ötön, a középiskolás munkában pedig kilencen vettek részt. Sok tag vezetett vasárnapi iskolát. Hogy szolgáló munkánk mit jelent a cluji mammuth gyülekezetnek, arra nézve elég felemlítenem azt a tényt, hogy az inasgondozást, 560 református inasnak a lelki gondozását, keresztény nevelését — a maga teljes egészében az a néhány munkára vállalkozott I. K. E. tag végzi. A cluji munkánál több hősiességet, nagyobb önfeláldozást követel a szórványgondozás. Az I. K. E.-nek új erős munkaterülete Cluj környékén 8 szórványban: Alsózsukon,

Apahidán, Aranykúton, Bácsón, Magyarnádason, Rödön, Sárdon és Szászfenesen, a nyolc szórványban közel 300 léleknek a gondozását vállalta el az I. K. E.-nek nyolc tagja, kiknek mindegyike teljes felelősséggel munkálkodik egy-egy szórványban. Ez a munka minden vasárnap való kiszállást jelent, a legtöbbször gyalog, ígéhirdetést, vasárnapi iskolai tanítást és családi látogatást. A szórványmunkások kezdeményezéséből szórványszövetkezet alakult a cluji fő- és középiskolások írószer ellátásának fedezésére. A szövetkezet 80 lei alaptőkével alakult, ami ma már 2000 leire emelkedett fel. A szórványszövetkezet célja a szórványmunka számára kerékpárokat beszerezni. A régebben megkezdett regáti szórványgondozást sem hagyta abba az I. K. E. Karácsonyra is, húsvétra is küldött a saját költségén légátust Brezoiuba és Ploestibe. Karácsonyi könyvgyűjtése eredményeképpen pedig mintegy 250 kötettel járult hozzá a ploesti-i egyházközség könyvtárának a berendezéséhez.

Szolgálatunk keretébe tartozik bele az Ifjú Erdély és az iratterjesztés munkája. Egyesületünk adja ki immár tizenkét esztendeje a református ifjúság középiskolás rétegének ezt az egyetlen lapját. Amióta a földmives ifjúságnak külön lapja van, azóta különös gonddal és igyekezettel törekszik arra a lapunk, hogy tényleg a középiskolás ifjúság lapjává váljék. Ezért ebben az esztendőben az Ifjú Erdély minden második száma „kollégium-szám” volt, melyet református középiskoláink tanárai és diákjai közösen szerkesztettek és irtak. Ezeknek a kollégium-számoknak különösképpen, de az egész Ifjú Erdélynek és az iratterjesztésnek a munkáját az év folyamán is sok siker koronázta. Őszinte fájdalommal jelentem be beszámolómban, hogy e két súlyos és sok körültekintést igénylő munkakörünk vezetője: Bekess Károly theologiai háznagy úr, az iratterjesztés és kiadóhivatal vezetője és Farkas Jenő theologiai szénior úr, az Ifjú Erdély szerkesztője, nyolc, illetőleg két és féleves munkásság után különböző okok miatt megválnak munkakörüktől. Munkájukért ezen a helyen is az egész egyesület nevében őszinte köszönetet mondok.

Ifjúsági önnevelő munkánk e négy területet mutatja fel: az Ige hallgatására való nevelés, a magyar kulturális nevelés, a testi nevelés és a szolgálatra való nevelés négy ágát. Beszámolónk azonban nem teljes, ha néhány sorban be nem számolunk gyűlésünk gazdasági ügyeiről, más mozgalmakkal való kapcsolatunkról és évvégi szokásos főiskolás konferenciánkról.

Az egyesület bevételeinek összege 28.608 lei, kiadásai pedig 25.278 leit tesznek ki. Nagyobb kiadások voltak a szórványgondozás költségeire, az I. K. E.-otthon berendezésére és fenntartására, tornakörre, propaganda célokra stb. Ez év elején új otthonba költözött egyesületünk. Kiválva a Férfiszövetséggel eddig közösen fenntartott otthonból, a Belvárosi egyházi kör által az egyháztanács épületének souterainjében átadott helyiségekbe költözött be. Ugyancsak ezekben a termekben nyert elhelyezést a református diák-

menza is. A három észfendeje alakult menzát, melyet Cluj református társadalma tart fenn, a menza intézőbizottsága átadta az I. K. E.-nek. Olyan értelemben, hogy a menzára való felvétel az I. K. E. titkárainak véleményezése alapján történik, a menza adminisztrációját pedig az I. K. E. menza titkára végzi a mellé beosztott menza tagokkal. A Református Diákmenza 28 szegénysorsu diáktársunknak adott naponkénti ingyen ebédet. Hogy ez lehető volt, azért e beszámoló keretében is őszinte köszönetet mondok a cluji Ref. Férfi- és Nőszövetség minden tagjának, kik pénzbeli vagy természetbeli hozzájárulással lehetővé tették a diákmenza működését.

Egyesületünk tagja a Keresztyén Világdiákszövetségnek. A szövetség imanapját február 24 én egy napos konferencia keretében tartottuk meg. A konferencia előadói Dr. Tavaszy Sándor és László Dezső voltak. Egyesületünk képviseltette magát a Német Keresztyén Diákszövetség hallei konferenciáján és két tagot küld ki a Világdiákszövetség chamcoriai (bulgária) konferenciájára, mely augusztus 6. és 16. között lesz.

Évvégi szokásos főiskolás konferenciánk helye Magyardécse, ideje június 26—30. A konferenciát közösen rendezzük meg az I. K. E. szénior osztályával, hogy így találkozásunk a fiatal erdélyi magyar értelmiség együttes tanácskozása lehessen. A megbeszélések a hivatás gondolata köré csoportosulnak.

Végül engedtessek meg, hogy beszámolómat önmagunkról tett vallomással zárjam be. A főiskolás I. K. E. nem érdekvédelmi szerv, nem munkaközösség, nem generációs megmozdulás, nem világnézeti tábor — jól lehet munkájából mindegyikre lehetne következtetni. Nem tekinti magát a református diákság mindenkit átfogó szervének, ámbár e 600 főnyi diákságból 114 rendes és közel 100 érdeklődő tagja van. A főiskolás I. K. E. mindezeknél több közösség, közössége azoknak, akik egyek az elhívásban, egyek az Isten által megszentelt igyekezetben és egyek a reménységben. Összefogja, ereje és megtartója az a hit, amelyet az Efézusi levél 4. rész 6. verse fejez ki „Egy az Isten mindeneknek Atyja, aki mindeneknek felette van, mindenek által és mindenekben munkálkodik”. Ifjúsági alakulat és ifjúsági munka, szüntelen alakulás és folytonos kanyarodó. De egy bizonyos benne és ez mindeneknek felette áll, az Úr munkája, aki mindenekben munkálkodik. Az elmúlt év eseményeiből ezt megtanulva, a jövővel szemben ebben bizakodva, a Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület 1934—35-ik iskolai esztendjéről szóló jelentésemet bezárom.

Juhász István,
titkár.

Pályatételek és jutalmak az 1935—35. tanévre:

1. Héber nyelvből az első éveseknek: szóbeli nyílt versenyen a legjobb előhaladást tanusítónak jutalma a gr. Teleki-alapból 64 lei, amelyet a tanári kar 500 leire egészít ki. A verseny anyaga az egész évi anyag és 23., 24., 25. zsoltdr.

2. Tudományos pályatétel a Szász Domokos és Teleki-alapok összevont kamataiból, egyháztörténeli, szisztematikai és gyak. theologiai tárgyakkól felváltva. Az alapítványok kamatát a t. kar 600 leire egészíti ki. Ez évben szisztematika theologióból: *Faj és nemzet, mint theologiai problema.*

3. Tudományos pályatétel, díja a fennmaradt pályadíjak terhére 600 lei, az ószövetségi és újszövetségi bibliai tudományokból felváltva. Ez évben újszövetségi bibliai tudományokból: *Keresztési József enyedi professzor újszöv. tudományos irodalmi munkásságának részletes ismertetése és bírálata.*

4. Egyházjogból, díja a Bartók-alapból 160 lei, kiegészítve 500 leire: *A reformatori theologia jelentősége az egyházjog terén.*

5. Filozofiai pályatétel, a dr. Tavasz Sándor által tartott publicum collegium részvételi díjaiból 600 lei: *A „szellem“ jelentése a Böhm Károly filozófiájában.*

6. A gyakorlati theologióból: a) *A legjobb homiletikai szemínáriumi dolgozat* írójának és előadójának a Nagy Péter és gr. Teleki-alapból 70 lei, amelyet a tanári kar 500 leire egészít ki. b) *Egyházi beszéd V. Móz. 4: 32—35. alapján*, a Molnár Albert-alapból 40 lei, amelyet a tanári kar 300 leire egészít ki. c) *Predikáció műfordítás németből az eredeti benyújtásával*, a Nagy Péter-alapból 88 lei, amelyet a tanári kar 300 leire egészít ki. d) *Évzáró ima* a Hory-alapból 300 leire kiegészítve.

7. A legjobb harmonium játszónak nyílt versenyen, a Szász Domokos-alapból 160 lei, kiegészítve 300 leire.

8. Kerekes András zilahi ny. vallástanár adománya 700 lei (időközi kamataival) az általa kitűzött következő tételre: *Svájci egyházi és tudományos élet főként gr. Teleki Sámuel naplója tükrében.*

9. Egy 1934-ben végzett theologus adománya 1000 lei, a következő pályatételre: *Az erdélyi reformdtus theologiai oktatás 1660—1711 ig.*

10. Dr. Tavasz Sándor theol. professzor adománya 500 lei, az általa kitűzött következő tételre: *Geleji István theologiója a Váltáság-títka alapján és összehasonlítva a Títok-títka theologiójával.*

11. Máthé Elek sóváradai lelkész adománya 1000 lei, az I. évet a legjobb eredménnyel végzett hallgatónak.

12. Ugron István alap kamatai (mult évben 300 lei volt) *modern idegen nyelvben* jeles előhaladást tanusító hallgató számára.

13. Dávidházi Bekess Károly alap kamatai (mult évben 300 lei volt) az *Iratterjesztés munkájában* legnagyobb sikert felmutató hallgató számára.

14. **Jutalmak**, Zwingli-alapból 50 lei jeles tanulónak. A gr. Teleki-alapból 24—24 lei a két legszorgalmasabb diáknak. A jutalmakat a tanári kar 500—500 leire egészíti ki.

A pályamunkák *géppel írva*, lapszámozva, bekötve, jeligés levéllel ellátva, 1936 május 15-ig az igazgatóhoz adandók be, ugyanott kell jelentkezniök a nyílt pályázáson résztvenni óhajtoknak is. Későbbi jelentkezéseket és később érkezett műveket nem veszünk figyelembe.

Értesítés

az erdélyi református egyházkerület theologiai Fakultásáról
az 1935—36-iki tanévre vonatkozólag.

1. *Felvétel.* Az erdélyi református egyházkerület kolozsvári theologiai Fakultására úgy a *tanintézetbe*, mint az *internátusba* és a *vele kapcsolatos konviktusba* a *felvételért való folyamodványok* az I. évre folyamodók részéről a) *keresztlevéllal*, b) *érettségi* (baccalaureatusi) *bizonyítvánnyal*, vagy *leckekönyvvel* (Index) vagy ezek hitelesített másolatával és c) *curriculum vitaevel* (rövid életrajzzal) felszerelten és a Fakultás *igazgatóságához* címzetten *folyó évi augusztus 10-ig* küldendők be, a *folyamodványok felzetén pontosan megjelölve a folyamodó lakása: község* (esetleg utca, házzám), *utolsó posta és vármegye, román nyelven is.* A folyamodványhoz melléklendő negyedív alakú pontosan megcímezett és ajánlottan felbélyegzett boríték. (Aki ennek nem tesz eleget, azt a felvételről nem értesítjük.) Minden I. évre folyamodó ifjú köteles folyamodványához mellékelni továbbá zárt borítékban d) *gimn. vallás-tanárának, az igazgató által megerősített ajánlólevelét*, melyben a lelkési pályára való rátermettsége s eddigi előéletének megfelelő volta igazoltatik és f) *orvosi bizonyítványt* testi épségéről. (A beiratkozás előtt a testi épség, különös tekintettel a lelkési pályára való alkalmatosságra (hang, hallás, beszéd, stb.) az intézeti orvos által felülvizsgáltatik.) *Az évfolyamra csak 15 erdélyi és 8 kirdlyhági melléki férjhallgató vehető fel.*

Az előző évben is az intézet kötelékében volt hallgatóknak is, úgy az intézetbe, mint az internátus-konviktusba való felvételüket kérniök kell, amiről a tanári kar dönt. Az **Előljárási határozata értelmében minden férfi hallgató az internátusban lakni s a konviktusban étkezni köteles.**

2. *Díjak.* Minden felvett növendék a beiratkozás alkalmával 3000 lei leckepeznt tartozik fizetni, ezenkívül beiratkozási díj közös cím alatt — nyugdíjjárlék (200 L.), könyvtárdí (100 Lei), ének-

zenekari díj (20 L.), irodaköltség és nyomtatványdíj (60 L.), orvosi díj (60 L.), felszerelési díj (200 L.), fürdődíj (csak bennlakók) 100 Lei, — összesen egy évre 740 leit tartozik fizetni. Ezekon kívül letétbe helyezendő 150 lei, amely összeg, ha kártétel az illetőt nem terheli, év végén visszafizettetik. Az ifjúsági egyesületi betegsegélyző és kurzusdíjak ezenfelül kb. 300 leit tesznek ki.

Internátusi díj egy évre 3200 (háromezerkettőszáz) lei és konviktusi díj 5500 (ötezeröttszáz) lei, mely félévi előleges részletekben fizetendő szintén a beiratkozáskor és február 1-én. Kérhető a havi részletekben való fizetése is.

Fenti árak ideiglenesen állapítottak meg, az előjáróság a végleges árakat, a placi árakhoz mérve, szeptemberben állapítja meg és a díjaknak a viszonyokhoz való módosítása jogát fenntartja magának.

A konviktusi díjak egész évre kötelezők és a szülők (gyám) által megfelelő tanúkkal (egyik lehet az illetékes lelkész) tanuzott és kezésekkel kezelt „Kötelezvény“-ben vállalandók el, melynek tirlapja a felvételi értesítéskor mindenkinek megküldetik s megfelelően kitöltve, aláírva, a beiratkozáskor adandó be. *Aki a kötelezvényt a beiratkozás alkalmával be nem nyújtja, föl nem vétetik.*

3. *Kedvezmények és ösztöndíjak.* Az intézet beiratkozott növendékeinek a következő kedvezmények és ösztöndíjak állanak szolgálatára:

Minden ref. vallású theologus tandíjmentességet élvez.

Egyes hallgatók, indokolt kérésre, az egész globális lecke-péNZ 25 százalékáig a leckepéNZ fizetése alól részben vagy egészben a tanári kar által felmenthetőek. **Tekintettel a konviktus nehéz helyzetére, leckepéNZ-kedvezményt csak az kaphat, aki a konviktusban élkezik.**

16 drb. ösztöndíj a nagyenyedi Bethlen-kollégiumtól járó fejedelmi alapítványból. (A múlt évben fejenként 100 lei volt.)

4 drb. 300 leies (nagyenyedi, küküllői, széki 1 drb.) s 1 drb. 60 leies (orbai) egyházmegyei stipendium.

Ünnepi követség (legatio), melynek értéke a múlt évben fejenként átlag 5475 leit tett ki.

Pályadíjak.

Alkalmi segélyek, amelynek összege az idén cca. 50.000 lei volt.

A jelzett ösztöndíjakért a folyamodványok a Bethlen-kollégium méltóságos Előjáróságához, vagy az illető egyházmegye tanácsához címzendők, de mindenik a Fakultás igazgatóságához adandó be *folyó évi augusztus 10 ig.* A tanári kar ezenkívül alkalmi segélyeket is ad; ezekért az I. félévi kollokviumok letétele után kell folyamodni. Mindenki, aki bármily segélyért folyamodik, folyamodványában köteles kijelenteni, hogy *a tanári kar által részére kijelölendő intézeti vagy egyházi munkában készséggel részt vesz és enemű megbízásait pontosan teljesíti.* E külön munkák nem fognak ellentétben állani pályájára készülésével, sőt azt fogják kiegészíteni

s alaposabbá tenni. *Aki a jelzett időig nem folyamodik vagy nem jelentkezik — még ha a stipendiumot élvezte is — eldávóztatnak tekintetik s helye mással töltetik be. Akinek folyamodásához a megkívánt okmányok nem csatoltnak, annak kérése nem vétetik figyelembe.*

4. *Beiratkozás.* A jövő tanévre való beiratkozások szeptember hó 27—28. napjain lesznek. A tanári kar hathatósan figyelmezteti a hallgatókat, hogy ha múlt évi tartozásukat be nem fizetik, be nem írhatók.

5. *Internátus.* A bennlakásra felvett ifjak beiratkozás és díj-fizetés után költözhetnek be. Az összes ágyneműt az ifjaknak kell magukkal hozniok, valamint a konviktusba legalább 2—2 darab asztalkendő megjelezve.

6. *A konviktus.* A konviktusban a főzés szeptember hó 29-én reggel kezdődik.

7. *Az 1935—36. tanév ünnepélyes megnyitása* szept. 29-én délelőtt 11¹/₂ órakor lesz a Fakultás dísztermében.

8. A javító- és pótkollokviumok szept. 20—21-én lesznek.

9. A theol. minősítő vizsga szept. 26-án, a javító- és pót-alapvizsgálat szeptember 27—28-án tartatik meg; az előadások kezdete szeptember 30.

10. *Minden tárgyú kérés külön íven, külön kérvényben adandó be.*

Esetleges tudakozódások a theologiai Fakultás igazgatójához intézendők (Cluj, Ref. Theologia, Calea Victoriei 38). Válaszbélyeg csatolandó.

Nyári munkaprogram a kolozsvári ref. theologiai Fakultás hallgatói számára

— 1935. év nyarára. —

A theologiai Szabályzat 244. §-a a következőket tartalmazza: „Minden theologus ifjú a nyári szünidők alatt abban az egyház-községben, amelyben a nyár folyamán tartózkodik, köteles valami munkát végezni a lelkész kívánságára és felügyelete alatt. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, segédkezés a lelkészi irodában, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, vallásos estélyek rendezésében segédkezés, énektanítás stb., ami legalább heti 4 órai munkaidőt jelent. Az erről szóló bizonyítvány a beiratkozáskor bemutatandó.“

I. Ez alapon köteles minden theologus *gyülekezeti munkát* végezni a fent említett, vagy más, a lelkész által kijelölt munkakörökben. Ajánlatos, ahol nincsen, az iratterjesztés megindítása, vagy fellendítésében, hívek összeírásában, családkönyvek elkészítésében, vasárnapi iskolai munka beindításában és vezetésében való segédkezés.

Az 1927—28. évi theologus konferencia kimondotta:

a) Mindenki köteles a nyár folyamán a szomszédságában lévő *szórványok* gondozásában segédkezni. Nemcsak azok, akik erre a munkára külön is jelentkeztek.

b) Ajánlatos a *szomszédos gyülekezetet* is támogatni, ha ott nem lenne vakációzó theologus. Így különösen lehet ajánlkozni istentiszteletek tartására, ha valamelyik lelkészi állás nincs betöltve és beszolgálással nem lehet minden vasárnap istentiszteletet tartani.

c) Szükséges segédkezet nyújtani az *iratterjesztés* propagálásában és megindításában vidéken is.

d) *Nagyobb gyülekezetek szélein* alakult új települések hivei összeírandók és gondozandók. Különös gond és tanulmány fordítandó a munkástelepekre. Ezeknek az embereknek lelkivilágát és egyházzal való felfogását érdemes külön tanulmány tárgyává tenni.

Természetesen mindezek a munkák az illetékes lelkészek beleegyezése alapján történnek.

Minden gyakorlati munkáról alapos *munka-napló* vezetendő. A lelkész által láttamozott munka-naplót tanév elején mindenki köteles bemutatni. Mindenki köteles a lelkészének írásban számolni be végzett munkájáról, tapasztalatairól és közben felmerült terveiről.

A munka-napló mellett az összes munkákról szóló *szolgálati bizonyítvány* bemutatása is kötelező.

II. Tudományos munka:

A II. éves hallgatók elolvassák és kivonatolják: Dr. Mátyás Ernő Pál apostol megtérése című művét.

Tanulmányt készítenek: A Fiú-Istenről a Kálvin Institutioja és Hitvallásaink alapján.

A III. éves hallgatók elolvassák és kivonatolják: Dr. Kecskeméthy István theol. professzor születésének 70 éves évfordulójára kiadott Theol. tanulmányokat.

Tanulmányt készítenek: A Szentlélekről Kálvin Institutioja és Hitvallásaink alapján.

A IV. éves hallgatók elolvassák és kivonatolják: Dávid Gyula: A keresztyén etika kérdése és irodalma a jelenben című művét, *Dr. Makkai Sándor:* Evangélium az egyházban, ezenkívül a Mi egyházunk és Szórványaink című műveket.

Tanulmányt készítenek: A sakramentumokról Hitvallásaink és *Dr. Tavasz Sándor* Dogmatikája alapján.

III. Szentírás-tételek:

A II. éves hallgatóknak:

1. Dávid király élete és személyisége.
2. Messiási jövendölések Ésaianál.
3. Péter apostol élete és személyisége.

A III. éves hallgatóknak:

1. A Jeremiás kora összehasonlítva korunkkal.
2. A Törvény Újszövetségi értelmezése.
3. A katolikus levelek ismertetése és jellemzése.

A IV. éves hallgatóknak:

1. A messiási zsoltárok ismertetése és jellemzése.
2. A synoptikusok hatása Pál leveleiben.
3. Ószövetségi hatások a jelenések könyvében.

Mindezekből egy-egy tétel dolgozandó ki.

A bibliai tanulmányozásra kijelölt kérdések kidolgozása legalább 20 ¹/₄ íves lapnyi terjedelmű legyen.

Az itt megállapított munkák elvégzése mindenkire nézve egyformán kötelező. A theologia tanári kara elvárja a pontos és lelkiismeretes munkát minden hallgatótól.

A munkák a jövő tanévre való beiratkozáskor a Széniornak adandók át. *A munkák elkészítése nélkül senkisé is írható be a következő évfolyamra.*

A nyári munkaprogram legjobb elvégzői és megoldói 500—500 lei jutalomban részesülnek évfolyamonként. A második és harmadik legjobbak 2—2, illetve 1—1 könyvjutalomban részesülnek.

A theologiai Fakultás tanári kara.

